

ДРЖАВНИ УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ ПАЗАРУ

ДЕПАРТМАН ЗА ПРАВНЕ НАУКЕ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВО

за стицање првог степена високог образовања и
академског назива

ДИПЛОМИРАНИ ПРАВНИК

Нови Пазар, 2025. година

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: УВОД У ПРАВО
Наставник/наставници: проф. др Предраг Димитријевић / асистент Нина Косановић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 9
Услов: /
<p>Циљ предмета</p> <p>Усвајање општих и основних сазнања о праву и држави; овладавање правним појмовима и законитостима, као и упознавање општим и посебним правним методама. Упознавање са врстама држава, облицима државе, односу различитих власти унутар државе, главним правним системима и цивилизацијама, ; усвајање основних сазнања о праву, правним актима, о законитости и примени права, као и овладавање вештином примене права и тумачења правних норми.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Оспособљавање студената да схвате настанак, структуру и суштину државе и права, везу државе и права, као и овладавање основним правним појмовима и њиховим елементарним врстама; стекну способност аргументованог дискутовања о правно-теоријској проблематици; усвоје основна сазнања о правним актима, правним нормама и примени права у реалним друштвеним односима и, у оквиру тога, овладају вештином тумачења правних норми; усвоје основна сазнања о теоријским схватањима државе и права у историјској ретроспективи али и у савременом тренутку.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Појам, предмет и метод Увода у право; појам државе и елементи државе ; сувереност; функција државе и њене промене; држава организација и облици државе; државни орган и државно службено лице; врсте државних органа; облици владавине (монархија, република); облици политичког режима (аутократија и демократија); облици државног уређења (унитарна држава, федерација, конфедерација); облици државне власти (подела власти, јединство власти); правна држава и владавина права; држава и ванредно стање; однос државе и цркве (историјски и савремени модели за уређење односа државе и цркве); однос државе и права; значење права; појам права у античкој епохи, средњовековно схватање појма права, нововековно становиште о појму права, појам права у савременој правној теорији, јуснатурализам, историјско-правна школа, правни позитивизам, социолошке теорије права, интегралистичка теорија права, културалистичка концепција права, амерички правни реализам; појам норме, појам друштвене норме, врсте друштвених норми, појам правне норме, структура правне норме, друштвена функција правних норми, однос између друштвених и правних норми, класификација правних норми; Појам правног акта, форма и садржина правног акта, хијерархија правних аката, врсте правних аката, материјални извори права, формални извори права (општи правни акт, хијерархија општих правних аката), појединачни правни акти, важење правних аката, законитост правних аката; појам и елементи правног односа, правни субјекат, правни објекат, субјективно право, правна обавеза, динамика правних односа (појам правне чињенице, врсте правних чињеница); појам стварања права и методи стварања права; појам и процес примене права, тумачење правне норме (појам, предмет и субјекти тумачења), средства тумачења (језичко тумачење, логичко тумачење, систематско тумачење, историјско тумачење, циљно тумачење), методи тумачења правне норме (субјективно и објективно тумачење, статичко и еволуционистичко тумачење, везано и слободно тумачење); Појам начела уставности и законитости, врсте законитости и средства за обезбеђење законитости; појам система, појам правног система, правни систем као подсистем друштвеног система, правни систем и правни поредак, принципи правног система, елементи правног система, групе права, главни правни системи данас, динамика правног система; правне вредности (мир, ред, слобода, сигурност, истина, правда, друге правне вредности).</p>

Практична настава			
Анализа структуре позитивноправне норме и правног акта, анализа државе кроз епохе, компаративна анализа савремених система поделе и јединства власти, компаративна анализа европско-континенталног и англо-саксонског правног система. Анализа општих и појединачних правних аката, Читање и анализа правних текстова, дискусије.			
Литература			
Димитријевић, М., Димитријевић, П., Вучковић, Ј., <i>Увод у право</i> , Медивест, Ниш, 2018.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Практична настава:2	
Методe извођења наставе			
Предавања, презентације, семинарски радови, консултације, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-5	писмени испит	-
практична настава	0-15	усмени испит	50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: ИСТОРИЈА ПРАВА
Наставник/наставници: проф. др Срђан Владетић / асистент Нина Косановић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 8
Услов: /
Циљ предмета
Предмет правна историја посвећен је проучавању развоја права у временској, историјској димензији. Студенти се упознају са националном правном историјом Србије, као и са општом правном историјом, тј. са историјским развојем најважнијих светских правних система. Проучавају се настанак и организација државне власти кроз историју, развој, извори и карактеристике појединих правних система, сличности и разлике међу њима, као и историјске околности у којима су настали.
Исход предмета
Овај курс омогућава студентима да упознају правноисторијски метод и схвате право као друштвени феномен који се мења и развија у складу са друштвеним, економским, политичким и другим условима. Упознају се са коренима савременог права Србије, као и основним карактеристикама великих светских правних система. Студенти такође уче основе методе обраде историјскоправних извора, и савладавају историјскоправну терминологију. На тај начин шире своју општу и правну културу и припремају се за изучавање позитивног права.
Садржај предмета
<i>Теоријска настава</i>
Право старог Истока и старе Грчке. Право великих средњовековних држава континенталне Европе, канонско, византијско, англосаксонско и шеријатско право у средњем веку. Развој модерне уставности и велики савремени грађански законици. Право Србије у средњем веку. Правни живот на подручју данашње Србије у време владавине Хабзбуршке и Отоманске

империје. Правни систем Кнежевине и Краљевине Србије (1804-1918). Правни систем Краљевине СХС, Краљевине Југославије и социјалистичке Југославије.

Практична настава

Егзегеза историјских извора; Анализа познатих случајева из судске праксе; Израда семинарских радова, презентација и есеја; Дебате.

Литература

Шаркић, С., *Историја државе и права I – основи светске правне историје*, Правни факултет Нови Сад – Центар за издавачку делатност, Нови Сад, 2014.

Шаркић, С., *Историја државе и права Србије (Историја државе и права II)*, Правни факултет Нови Сад – Центар за издавачку делатност, Нови Сад, 2014.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 3

Практична настава: 2

Методе извођења наставе Предавања коришћењем аудио-видео технологије; вежбе; дискусије; групне и индивидуалне активности студената; семинари; семинарски радови.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Економија и менаџмент

Назив предмета: ОСНОВИ ЕКОНОМИЈЕ

Наставник/наставници: доц. др Алма Добарцић / Љубивоје Радоњић

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 7

Услов: /

Циљ предмета

Циљ предмета је да студентима пружи основна знања из области савремене економске теорије упознавањем са базичним економским појмовима и њиховим узрочно-последичним везама, основним принципима и законитостима функционисања савремене привреде и њеним кључним проблемима, као и основним методама анализе економске стварности.

Исход предмета

Студенти стичу фундаментална знања из економије и оспособљавају се за успешно и лакше праћења и савладавања програма осталих економских дисциплина. Овладавањем савременог економског теоријско - методолошког инструментарија, оспособљавају се за анализу конкретних економских проблема, као и за критичко размишљање о могућностима њиховог решавања. Студентима се у великој мери олакшава стицање конкретних знања и вештина, неопходних за обављање високостручних, управљачких и аналитичких послова у различитим радним срединама, како на макро, тако и на микро нивоу.

Садржај предмета

Теоријска настава

Економија као научна дисциплина, настанак тржишне привреде; основни економски принципи, основе економског размишљања и анализе, примери економског моделирања; предности трговине и размене (компаративне предности). Тржишта добара и услуга: анализа

понуде и тражње, еластичност понуде и тражње и њене импликације, понуда тражња и економска политика (ефекти контроле цена), ефикасност тржишта и благостање (утицај пореске и спољнотрговинске политике). Понашање произвођача (предузећа), производна функција и опадајући приноси; трошкови и максимирање циљне функције у условима савршене и несавршене конкуренције (монопол, олигопол, монополистичка конкуренција); основи економије јавног сектора (екстерналије и јавна добра); тржишта фактора производње и цене фактора; основи теорије избора потрошача.

Практична настава:

Нагласак на часовима је на проверавању степена савлађивања материје, као и упознавање са примерима и задацима који олакшавају разумевање материје, решавање теоријских и практичних проблема, обрада података и анализа добијених резултата.

Литература

Грегори, М. Н., & Тејлор, М. П. (2016). *Економија*. ЦИД Економског факултета, Београд.

Број часова активне настава	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставе

Теоријска настава, практична настава, самостални рад студената, консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	5	усмени испит	55
2 колоквијума	15+15	.....	
семинар-и	5		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Основне академске студије

Назив предмета: ОСНОВИ СОЦИОЛОГИЈЕ

Наставник/наставници: доц.др Андријана Максимовић

Статус предмета:обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: /

Циљ предмета

Циљ предмета Социологија је да студенте: 1. Упозна са специфичношћу научног сазнања у односу на остале облике духовних творевина. 2. Да на методолошки примерен начин прикаже облике функционисања друштва, одлике ширих и ужих друштвених група и појединаца, али и да укаже на законитости у испољавању друштвених појава и феномена. 3. Уведе у категоријални апарат за разумевање структуре и динамике друштва, културе и личности. 4. Оријентише у главним променама и развоју савременог, модернизованог и глобализованог друштва. 5. Афирмација критичког мишљења студената.

Исход предмета

Студент стиче следеће предметно-специфичне способности или компетенције: а) Темелно познавање и разумевање социологије као науке о савременом друштву; б) Разумевање односа природе и друштва, друштва и индивидуе; в) Темелно разумевање структуре друштва, хоризонталних и вертикалних друштвених група; г) Способност повезивања знања о различитим областима друштва; д) Разумевање модернизацијских токова транзиционих друштава.

Садржај предмета*Теоријска настава*

Појам науке и истинитог сазнања. Природне и друштвене науке. Позитивизам и историзам. Детерминизам уопште и специфичности друштвеног детерминизма. Предмет социологије. Социологија и друге друштвене науке. Глобалност социолошког метода. Функције социологије. Посебне социолошке дисциплине. Природа и друштво. Друштво и индивидуа. Друштво уопште, историјски типови друштва и глобално друштво. Конститутивни елементи друштва. Друштвена појава и друштвено делање. Подела рада – основни закон структурирања и развоја друштва. Појам друштвене структуре. Друштвене групе – појам и врсте. Хоризонталне друштвене групе. Друштвене неједнакости – вертикалне друштвене групе. Друштвене институције (установе) и организације. Политика. Држава. Право. Бирокарска организација. Друштвене девијације. Појам културе. Елементи културе. Појам личности. Социјализација и културализација личности. Промена и развој. Друштвени покрети као актери промена. Друштвени сукоби. Теорија модернизације. Савремене социолошке теорије с краја XX и почетка XXI века. Глобализација – између модернизације и доминације. Умрежено друштво. Нови средњи слојеви. Сиромаштво у модерном друштву. Потрошачко друштво и масовна култура. Секуларизација и десекуларизација. Еколошка димензија друштвеног развоја. Образовање за модерно друштво.

Практична настава

Читање, анализирање и тумачење изворних текстова, како би се стекла знања и вештине за критичко промишљање и анализу феномена који се проучавају на предмету.

Литература

Марјановић, М., *Социологија*, Школска књига, Нови Сад, 2016.

Џефри, Ч., Томпсон, К., Едлс, Е.Д., Капу-Десилас, М., *Савремени увод у социологију*, Економски факултет универитета у Београду, Центар за истраживачку делатност, Београд, 2020.

Број часова активне наставе

Теоријска настава:2

Практична настава:2

Методe извођења наставе

Предавања, вежбе, консултације, дискусије, групне и индивидуалне активности студената, семинарски радови.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Основне академске студије Право

Назив предмета: РИМСКО ПРАВО

Наставник/наставници: проф. др Срђан Владетић / асистент Нина Косановић

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 8

Услов: /

Циљ предмета

Предмет проучавања је право старог Рима, које представља основу савремених европско-континенталних права, укључујући и право Србије. Оно се проучава са два аспекта. Историјскоправним методом проучава се развој римског права, од његових почетака у време закона XII таблица до Јустинијанове кодификације, као и његова каснија рецепција у средњевековним и модерним правима. Нормативним методом проучавају се институти римског права, тј. изабрани појмови, решења и концепти римског јавног и приватног права, и то преваходно они који су имали велики утицај на савремено право.

Исход предмета

Овај курс омогућава студентима да савладају правни, односно нормативни метод. Такође, студенти стичу знања о правној терминологији и основним институтима у разним гранама права, припремајући се на тај начин за изучавање позитивног права.

Садржај предмета*Теоријска настава*

а) Историја римског права: Појам и значај римског права. Развој римског права у архаичном, преткласичном, класичном и посткласичном периоду. Рецепција римског права у средњевековним и модерним правима. б) Институције римског права: Изабрани институти јавног права (уставног и кривичног). Право које се односи на лица (статусно и породично). Право које се односи на ствари (стварно, наследно, облигационо). Право које се односи на тужбе (грађански судски поступак)

Практична настава

Егзегеза извора; Анализа случајева; Израда семинарских радова, презентација и есеја; Дебате

Литература

а) основна: Станојевић, О., *Римско право*, Досије, Београд 2010.
 б) допунска: Маленица, А., Деретић, Н., : *Римско право*, Правни факултет Нови Сад – Центар за издавачку делатност, Нови Сад, 2011; Бујуклић, Ж., *Forum romanum*, Досије, Београд 2005.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставе: Предавања коришћењем аудио-видео технологије; вежбе; дискусије; групне и индивидуалне активности студената; семинари; семинарски радови.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Основне академске студије

Назив предмета: УСТАВНО ПРАВО

Наставник/наставници: доц. др Борислав Галић

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 10

Услов: /

Циљ предмета

Циљ предмета је развијање научних сазнања, академских вештина и практичних способности у тумачењу и примени правних правила у области уставног права, развијање креативних способности, као и овладавање методима, поступцима и процесима истраживања уставноправних принципа и института, овладавање специфичним правним вештинама у систему заштите и развоја уставне демократије и правне државе, а све у складу са савременим правцима развоја уставног права као научне дисциплине.

Исход предмета

Схватање генезе, структуре и природе устава, са осталим релевантним изворима уставног права; Усвајање основних елемената правне логике европског континенталног права, коју ће развијати изучавањем позитивно-правних предмета; Развијање способности за систематични приступ правним проблемима, као и да понуди критичке и аналитичке одговоре у делу који се односи на позитивно-правно-уставна решења; Развијање способности за анализу и синтезу, као и могућности да се утврде и повежу значајне и релевантне претпоставке у области правног и политичког система које обезбеђују функционисање уставне и правне државе.

Садржај предмета –

Теоријска настава: Општа питања уставног права; Функција и природа устава (Појам и врсте устава, Доношење и промена устава, Уставни циклуси у свету); Уставна историја Србије (Уставност у Кнежевини и Краљевини Србији, Уставност у првој југословенској држави, Уставност у другој југословенској држави, Нестанак југословенске државе); Државна власт (Сувереност, легитимност, функције и облици државне власти); Политичке институције (Народна иницијатива и референдум, Бирачко тело, Политичке странке, Парламент, Шеф државе, Влада, Војска и полиција); Федерална држава; Облици територијалне децентрализације (Локална самоуправа, Територијална аутономија); Цивилно друштво (Људска и грађанска права, Слободна привреда); Владавина права и судска власт (Појам и начела владавине права, Судски систем, Уставни судови).

Практична настава: провера теоријског знања и анализа судске праксе.

Литература

Марковић, Р., *Уставно право*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2022.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 5

Практична настава: 3

Методе извођења наставе-

Реализација садржаја наставног програма коришћењем аудио и видео технологија: излагање материје уз коришћење презентација и навођења примера при обради сложених питања, излагања студената који желе да обраде одређена питања, решавање хипотетичких случајева из уставног права, анализа судске праксе; дискусије; семинарски радови.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начини провере знања могу бити различито наведени, у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Основне академске студије

Назив предмета: РЕТОРИКА

Наставник/наставници: доц. др Александар Стевановић / асистент Минела Ђерлек			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: /			
Циљ предмета Упознавање студената са језиком као средством говорничке вештине, правилима исправног и неисправног закључивања и препознавања логичких грешака, теоријским знањима и вештинама реторике (теорије беседништва), припремом и извођењем јавног наступа (беседе) и могућностима злоупотребе реторских вештина (демагогијом)			
Исход предмета Студент успоставља рефлексиван однос према језику као средству комуникације. Студент је у стању да препозна и избегава формалне грешке у закључивању и логичке грешке. Студент познаје чињенице из историје реторике и теоријска правила јавног наступа. Студент је оспособљен за самосталну припрему и извођење говора. Студент има моралан однос према беседништву и избегава демагогију као вид комуникације.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Особеност језичког изражавања и савремени видови комуникације: Језик и значење. Предуслови успешне и неуспешне комуникација. Емотивна интелигенција. Исправно закључивање и логичке грешке: доследно и исправно мишљење, силогизам, фалсологија. Историја реторике (теорије беседништва) од Старих Грка до наших дана: Старогрчко и римско беседништво, верске проповеди, говор као покретач политичких промена. Елементи беседе: говорник, беседа, аудиторијум. Специфичности реторских приступа: правна беседа, говор у политичком и јавном дискурсу, маркетиншки јавни наступ. Правила за образовање убедљивог говора: говор тела, одабир речи и гласовна интонација, структура говора, говор на спонтано постављену тему. Употреба и злоупотреба реторике у пракси (демагогија). <i>Практична настава</i> Овладавање компетенцијама за извођење успешног јавног наступа. Припрема писаног говора. Јавно увежбавање и извођење говора. Говор на задату тему. Демонстрација познавања правила реторске вештине.			
Литература 1. Сретен Петровић, (1975), <i>Реторика</i> ; Ниш 2. Сима Аврамовић, (2008) <i>Rhetorike techne – вештина беседништва и јавни наступ</i> ; Београд 3. Аристотел (1987), <i>Реторика</i> ; Београд 4. Бранислав Нушић, (1938), <i>Реторика</i> ; Београд 5. Љубомир Тадић, (1995), <i>Реторика – увод у вештину беседништва</i> ; Београд 6. Срђан Дамњановић, (2009), <i>Речник грешака</i> ; Београд			
Број часова активне наставе 60	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе Предавања (монолошка и дијалозна метода), групне и индивидуалне активности студената, консултације (индивидуалне и групне), менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	25
практична настава	10	усмени испит	25
колоквијум-и	30	.....	

семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије		
Назив предмета: ИСТОРИЈА ПРАВНИХ И ПОЛИТИЧКИХ ДОКТРИНА		
Наставник/наставници: Проф. др Предраг Димитријевић, доц. др Андријана Максимовић / асистент Нина Косановић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 7		
Услов: /		
Циљ предмета Основни циљ предмета је стицање знања, разумевања, компетенција, вештина и опремање аналитичким оруђима потребним за самостално критичко читање изворне литературе, аргументовано разматрање основних проблема правне и политичке теорије, као и примену тако стечених знања и способности на анализу политичких и правних институција, поредака, идеја, вредности и проблема.		
Исход предмета Очекује се да студенти: разумеју и тумаче основне политичке концепте правне и политичке мисли; препознају концепте и идеје важних правних и политичких мислилаца; могу да идентификују и процењују значај главних проблема и идеја правне политичке теорије; развију способност да анализирају, критички промишљају и вреднују различите правне и политичке идеје, теорије и становишта.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Опште карактеристике и основни проблеми политичке теорије полиса. Платонова политичка филозофија. Политичке идеје софиста и Сократове политичке идеје. Аристотелово истраживање политике и његов програм практичке филозофије. Политичка мисао античког Рима. Томистички рационализам; Концилијарни покрет и његов допринос историји и теорији конституционализма. Макијавелијев раскид са традицијом класичне политичке филозофије. Рађање модерне суверене државе и спор апсолутиста и антиапсолутиста у 16. веку. Контрактуализам у апсолутистичком кључу – Томас Хобс. Џон Лок и ограничење апсолутне власти. Русоова концепција друштвеног уговора. Настанак феминистичких политичких идеја. Утилитаристичка политичка мисао. Политичке идеје Карла Маркса. Филозофија слобода Фридриха фон Хајека. Теорија о сферама правде Мајкла Волзера. Право и политика у моделима политичког мишљења и деловања. Опште добро, владавина права и неутрална држава. Поперово схватање „друштвеног инжењеринга“ и његова релевантност за друштва у транзицији. <i>Практична настава</i> Анализа изворних дела кроз које се указује на њихове најважније правне и политичке аспекте, есеји.		
Литература Ђурић, М., <i>Историја политичке филозофије</i> , Албатрос плус, Београд, 2010. Војислав Становчић, <i>Политичка теорија</i> , Службени гласник, Београд, 2006.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, дебате.		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	00-05	писмени испит	
практична настава	00-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	00-15	.....	
семинар-и	00-15		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије
Назив предмета: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК
Наставник: доц. др Сабина Зејнелагић, Милица Кочовић Пајевећ / Семина Ђукић Плојовић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: /
<p>Циљ предмета Савладавање основних аспеката морфосинтаксе енглеског језика и развијање академских језичких вештина у циљу успешног коришћења енглеског језика за потребе студирања, овладавање стручном терминологије и оспособљавање за самостално коришћење стручне литературе на енглеском језику за потребе струке и даље самообразовање.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Исход предмета ▪ разумевање исказа пренесених јасним стандардним језиком ▪ разумевање општих и стручних текстова ▪ сналажење у говорним ситуацијама ▪ самостално састављање краћих, повезаних и смисаоних текстова на познату тему ▪ самостално описивање искустава и догађаја ▪ самостално изношење сопственог мишљења, објашњења, ставова и планова.
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Обнављање и систематизовање знања из граматике (фонетски, морфолошки и синтаксички систем енглеског језика). Стечено знање основних граматичких структура и законитости активно се примењује, употпуњује и продубљује. Рад на аутентичним текстовима из области педагогије, психологије, методике. Студенти свој вокабулар обогаћују лексичким јединицама и идиомима из наведених области и употребљавају их у говору и писању. Рад на развијању способности разумевања и превођења текста,богаћење вокабулара из области говорног и писаног језика и упознавање студената са часописима, речницима и лексиконима.</p> <p><i>Практична настава/Вежбе</i> Комуникативне јединице: усвајање комуникативних јединица из домена ословљавања, представљања, захваљивања, молбе, информисања, изражавања мишљења и ставова, вођења разговора, писмене комуникације. Самостално усмено излагање и писање (анализе прочитаних текстова, изношење сопствених ставова о прочитаном итд.), превођење стручних текстова на матерњи језик уз помоћ двојезичних речника.</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Redston, C., Cunningham, G. 2013. Face2face Second edition - Intermediate. Cambridge University Press 2. Liz and John Soars, 2013 Headway Academic Skills 1, Oxford University Press 3. Raymond Murphy, 2019. English grammar in Use, Cambridge University Press 4. Избор стручних текстова, интернет страница, аудио и видео материјала;
Број часова активне наставе Теоријска настава: 2 Практична настава: 2

Методе извођења наставе: дијалoшка метода, рад на тексту, егземпларна настава, игре улога...			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	<i>Поена</i>	Завршни испит	<i>Поена</i>
Активности у току предавања	5	писмени испит	40
Практична настава	5	усмени испит	30
Колоквијум-и	20		
Семинар-и	/		

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: УВОД У ГРАЂАНСКО ПРАВО И СТВАРНО ПРАВО
Наставник/наставници: проф. др Нина Планојевић / асистент Минела Ђерлек
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 11
Услов: /
<p>Циљ предмета</p> <p>Пружање основних научних сазнања о структури грађанскоправне области и њихово развијање, упознавање са принципима регулисања грађанскоправних односа и њиховом значају, увођење у сферу грађанскоправне регулативе; овладавање методама, процесима и поступцима истраживања грађанскоправних принципа и института, упознавање са изворима грађанског права; овладавање специфичним правним вештинама у систему грађанскоправне заштите имовинских и неимовинских права; развијање креативних способности ради унапређења правних односа између субјеката приватно правних односа. Анализирање грађанскоправних прописа, те стицање општих и основних теоријских знања грађанског права која ће служити као основ за надоградњу истих на посебним грађанскоправним предметима.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Оспособљавање студента да: 1) схвати структуру и природу института грађанског и стварног права; 2) влада кључним терминима, појмовима и институтима грађанског и стварног права; 3) разуме грађанскоправно окружење у систему европског континенталног правног система, његову правну логику и однос грађанског права са сродним и дивергентним гранама права; 4) Спозна специфичности приватноправних односа и разликује исте од јавноправних односа; 5) развије способност да компетентно и аргументовано дискутује о приватноправним односима у друштву, уочава, сагледава и даје предлоге за решавање правних проблема у овој области; 6) развије способност систематичног приступа грађанскоправним проблемима и да прати развој и правилно примењује прописе о грађанскоправним односима; 7) схвати међусобну повезаност грађанскоправних грана и института и спозна њихове заједничке карактеристике; 8) развије способност анализе и синтезе и навике да перманентно ради на сопственом професионалном усавршавању.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Појам, назив и предмет грађанског права; Место грађанског права у систему права; Развој европско-континенталног правног система; Грађанскоправне норме као извори грађанског права; Грађанскоправни однос, правне чињенице и начела; Правни субјекти; Грађанска субјективна права; Правни објекти; Правни промет и имовина; Правни послови; Модификација правних послова; Неважећи правни послови; Правне последице неважности правних послова; Заступништво; Недопуштене радње; Врсте грађанских субјективних права; Утицај времена на право - застарелост и преклузија; Заштита грађанских субјективних права; Државина (појам, врсте, субјекти, објекти, стицање, пренос, губитак, заштита и функције државине); Својина (Појам и карактеристике својине; Ограничења права својине; Стицање права својине; Престанак права својине; Заштита права својине; Модалитети права својине); Службености (Стварне иличнеслужбености); Реални терети; Заложно право (Појам и суштина заложног права; Начела заложног права; Врсте заложног права; Ручна залога; Заложно право</p>

на правима, Право ретенције; Хипотека; Бездржавинска залога; Фидуцијарни пренос својине ради обезбеђења; Задржавање права својине); Право прече куповине; Право грађења; Евиденција непокретности и права.

Практична настава

У оквиру практичне наставе (вежбе) врши се анализа садржаја правних норми, њихова интерпретација, као и анализа репрезентативне судске праксе по појединим институтима Стварног права. Студенти се задужују да изврше анализу појединих случајева из судске праксе. Рад на вежбама обухвата и посете суду у вези са случајевима који дотичу институте Стварног права.

Литература

Николић, Д., *Увод у систем грађанског права*, Правни факултет – Центар за издавачку делатност, Нови Сад, 2024.

Ковачевић Куштримовић, Р., Лазић, М., *Стварно право*, Пунта- Ниш, Ниш, 2009.

Планојевић, Н., *Стварно право у пракси*, Правни факултет – Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац, 2012.

Број часова активне наставе 120	Теоријска настава: 6	Практична настава: 3
--	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставе

Предавања; вежбе; дискусије; групне и индивидуалне активности студената; индивидуалне и колективне консултације; семинарски радови.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испт	50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начини провере знања могу бити различито наведени, у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм: Основне академске студије
Назив предмета: КРИВИЧНО ПРАВО
Наставник/наставници: Проф.др Ванда Божић / асистент Минела Ђерлек
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 11
Услов: /
Циљ предмета Изучавање система кривичног права, његовог општег и посебног дела, путем проучавања појединих кривичноправних појмова и института, кроз њихов нормативни и теоријски оквир и критичку анализу судске праксе, чиме се стичу потребна научна и практична знања и вештине ради оспособљавања за самосталан рад у области кривичног права, као и комплетна слика о месту и значају који кривично право има у целокупном правном систему државе.
Исход предмета Очекује се да студенти: 1. схвате појам, предмет, историјски развој, изворе, структуру и функцију кривичног права, 2. усвоје знања и овладају основним појмовима, принципима и институтима општег и посебног дела кривичног права, 3. развију способности систематичног приступа кривичноправној проблематици, 4. развију способност да правилно утврде и повежу

релевантне околности од значаја за примену кривичноправних норми и 5. развију способности да аргументовано, креативно и компетентно дискутују о питањима из области кривичног права.

Садржај предмета

Теоријска настава

Општи део: 1. Кривично право - појам, место у правном систему, начела, развој, извори, наука кривичног права; 2. Кривичноправна заштита и важење кривичног законодавства (временско и просторно); 3. Појам кривичног дела – Општи појам кривичног дела; Радња кривичног дела; Предвиђеност у закону (биће кривичног дела и услови кажњивости); Противправност и основи искључења противправности (дело малог значаја, нужна одбрана, крајња нужда, основи који нису предвиђени кривичним законом); Кривица (елементи и облици кривице) и основи искључења кривице (неурачунљивост, стварна и права заблуда); Посебни облици одговорности (скривљена неурачунљивост; одговорност за кривична дела квалификована тежом последицом, одговорност за кривична дела учињена путем штампе и других средстава јавног информисања, одговорност правног лица за кривична дела); Сила и претња; Време и место извршења кривичног дела; Деоба кривичних дела; 4. Стадијуми остварења кривичног дела (припремне радње и покушај кривичног дела); 5. Стицај и привидни стичај; 6. Саучесништво (саизвршилаштво, подстрекавање, помагање); 7. Кривичне санкције (казне; мере упозорења, мере безбедности); 8. Одузимање имовинске користи; Правне последице осуде; Рехабилитација и казнена евиденција; Амнестија и помиловање; Застарелост; 9. Кривичноправни статус малолетника и санкције за малолетнике и њихове специфичности.

Посебни део: 1. Кривична дела против живота и тела, 2. Кривична дела против слобода и права човека и грађанина, 3. Кривична дела против изборних права, 4. Кривична дела против права по основу рада, 5. Кривична дела против части и угледа, 6. Кривична дела против полне слободе, 7. Кривична дела против брака и породице, 8. Кривична дела против интелектуалне својине, 9. Кривична дела против имовине, 10. Кривична дела против привреде, 11. Кривична дела против здравља људи, 12. Кривична дела против животне средине, 13. Кривична дела против опште сигурности људи и имовине, 14. Кривична дела против безбедности јавног саобраћаја, 15. Кривична дела против безбедности рачунарских података, 16. Кривична дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије, 17. Кривична дела против државних органа, 18. Кривична дела против правосуђа, 19. Кривична дела против јавног реда и мира, 20. Кривична дела против правног саобраћаја, 21. Кривична дела против службене дужности, 22. Кривична дела против човечности и других добара заштићених међународним правом, 23. Кривична дела против Војске Србије.

Практична настава

Анализа судске праксе која се односи на материју општег и посебног дела кривичног права, као и анализа политике кривичног гоњења учинилаца кривичних дела и казнене политике судова.

Пракса студената која се састоји у неким облицима практичне наставе, одласцима у суд, тужилаштво, посету адвокатским канцеларијама и заводима за издржавање казне затвора.

Литература

Стојановић, З., *Кривично право: Општи део*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2024.

Стојановић, З., *Кривично право: Посебни део*, Правни факултет у Новом Саду, Нови Сад, 2022.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 6

Практична настава: 3

Методe извођења наставе

Коришћење power point презентација; сажето и илустративно приказивање теме (тезе, табеле, графикони); интерактивна настава; активно учешће студената (питања, одговори, мишљења);

проблемски приступ теми; анализа примера из судске праксе; информисање о стању у кривичном законодавству; консултације; семинарски радови; подстицање студената на размишљање, креативност, самосталност у раду и практичну примену стечених знања.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	
практична настава	0-15	усмени испит	50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Основне академске студије

Назив предмета: ПОРОДИЧНО ПРАВО

Наставник/наставници: проф. др Невена Петрушић / асистент Минела Ђерлек

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 8

Услов: /

Циљ предмета

Циљеви предмета су: да студенти стекну основна теоријска знања о појму, предмету и изворима породичног права, да разумеју основне појмове, категорије и институте у области брачног права, права детета и старатељског права; да стекну сазнања о специфичностима уређивања личних и имовинскоправних односа које регулише породично право; да равију компетенције за правилно тумачење и примену норми породичног права, као и за критичку анализу законских решења у контексту даљег развоја породичног права.

Исход предмета

Очекује се да ће савладавањем програма предмета студенти:

- умети да изложи шта представља предмет породичног права и наведу његове основне правне изворе;
- моћи да дефинишу и објасне основне појмове и институте породичног права;
- бити у стању да тумаче и критички анализирају норме породичног права;
- умети да компетентно дискутују о актуелним законским решењима у домену породичног права у контексту даљег развоја ове гране права.
- умети да правно квалификују случајеве кршења права у домену породичних односа

Садржај предмета

Теоријска настава

Појам, предмет, метод, начела и извори породичног права; Породица (појам и структура породице, право на поштовање породичног живота, насиље у породици); Сродство; Лично име; Матичне књиге; Појам, предмет и начела брачног права: Претпоставке за пуноважност брака, Правна дејства брака; Непостојећи, ништав и рушљив брак; Престанак брака (смрт, поништење и развод), Правна дејства престанка брака; Ванбрачна заједница; Породични статус детета; Утврђивање и оспоравање материнства и очинства; Усвојење; Родитељско право (садржина и вршење родитељског права; Надзор над вршењем родитељског права, Лишење, продужење и престанак родитељског права; Хранитељство; Старатељство; Законско издржавање између чланова породице; Имовински односи сзпружника и ванбрачних партнера;

Уговорни имовински режим, брачни уговор и уговор о поклону; Имовински односи детета и родитеља. <i>Практична настава</i> Анализа одлука домаћих судова и Европског суда за људска права, правна квалификација и анализа хипотетичких случајева; дебата, теренска настава у локалном центру за социјални рад.			
Литература Драшкић Марија, Породично право и права детета, Београд, Правни факултет, 2015.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе Предавања; вежбе; индивидуалне и групне консултације; семинарски радови/есеји/студентске постер презентације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	
активност у току предавања	0-10	писмени испит	
практична настава	0-10	усмени испт	0-50
колоквијум	0-15	.....	
семинар/есеј/постер презентација	0-15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: НАСЛЕДНО ПРАВО
Наставник/наставници: проф. др Невена Петрушић / асистент Минела Ђерлек
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 8
Услов: /
Циљ предмета СТИЦАЊЕ основних теоријских знања о наследном праву и наслеђивању, упознавање са основним појмовима, категоријама и интитутима наследног права, развијање компетенција за тумачење и примену прописа о наслеђивању и прописа о поступку за расправљање заоставштине, стицање знања и вештина неопходних за састављање правних докумената (завештања, уговора о доживотном издржавању, уговора о уступању и расподели имовине за живота и уговора о деоби наследства).
Исход предмета Очекује се да ће савладавањем програма предмета студент: <ul style="list-style-type: none"> – умети да изложи појам и предмет наследног права и наведе његове основне изворе; – моћи да дефинише и објасни основне појмове и наследноправне институте; – бити у стању да правилно протумачи и примени прописе о наслеђивању на конкретан случај; – бити у стању да компетентно и аргументовано дискутује о актуелним законским решењима, уз правилно коришћење наследноправне терминологије; – умети да састави завештање, уговор о доживотном издржавању, уговор о уступању и расподели имовине за живота и уговор о деоби наследства;

– моћи да објасни циљ, предмет и ток поступка за расправљање заоставштине.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам, предмет, начела и правни извори наследног права; Претпоставке за наслеђивање; Круг законских наследника и законски наследни редови; Наследноправни положај супружника, деце и родитеља као законских наследника; Нужни наследници; Право на нужни наследни део, Лишење права на нужни део; Величина нужног дела; Повреда нужног дела, Израчунавање нужног дела; Смањење нужног дела; Недостојност за наслеђивање, искључење нужних наследника, Завештајно наслеђивање; Завештајна способност; Облици завештања; Садржина завештања; Тумачење завештања; Оповозив завештања; Ништавост и рушљивост завештања; Наследничка заједница; Одговорност за оставиоачеве дугове и дугове отвореног наслеђа; Деоба наследства; Наследноправни уговори; Облигициони уговори од посебног значаја за наслеђивање; Поступак за расправљање заоставштине. <i>Практична настава</i> Анализа судских одлука домаћих судова; тумачење и примена прописа наследног права на хипотетичким примерима, писање правних докумената.			
Литература Стојановић, Н.: Наследно право, Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш, 2022. Стојановић, Н. Ђокић, И.: Практикум за наследно право, Ниш, Медивест КТ, 2023.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе Предавања; вежбе; индивидуалне и групне консултације; презентација и дискусија о семинарским радовима/есејима студената, радионица за састављање докумената, тест, колоквијум.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	
активност у току предавања	0-10	писмени испит	
практична настава	0-10	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинарски ра/есеј	0-15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: ЉУДСКА ПРАВА
Наставник/наставници: проф.др Сенад Ганић / асистент Нина Косановић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 7
Услов: /
Циљ предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЦЕСА НАСТАКА, РАЗВОЈА И УСПОСТАВЉАЊА ОСНОВНИХ НАЧЕЛА И ЦИЉЕВА МЕЊУНАРОДНОГ ПРАВА КОЈИМА ЈЕ ОВА ОБЛАСТ РЕГУЛИСАНА, КАО И УПОЗНАВАЊЕ СА ОПШТИМ КОНЦЕПТУАЛНИМ ОСНОВАМА ДОКТРИНЕ И ПРАКСЕ ЉУДСКИХ ПРАВА; СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ СТУДЕНАТА ЗА РАЗУМЕВАЊЕ, КАТЕГОРИСАЊЕ И ПРЕНОШЕЊЕ ЗНАЊА О ЉУДСКИМ ПРАВИМА И СЛОБОДАМА; УПОЗНАВАЊЕ СА ТЕОРИЈСКИМ КОНЦЕПТИМА И МЕЊУНАРОДНОПРАВНИМ И ЗАКОНСКИМ РЕШЕЊИМА,

уознавање са специфичностима људских права, развијање критичког правничког резонаовања; објашњење и изучавање правне природе људских права, упознавање са основним идејама, принципима и установама међународног права људских права као и разумевању улоге законодавства у развоју и заштити људских права; објашњење и схватање везе и односа унутрашњег и међународног права као и сагледавање утицаја многих фактора на степен остваривања и заштите људских права;

Исход предмета

Развој демократских вредности код студената промоцијом критичког приступа у односу на сваку врсту конзервативизма којим могу људска права и слобода да се ограниче или угрозе. Прихватање и примена става да проширење људских права и слобода никада није коначно, односно да ће и након треће генерације уследити нови видови и потребе како би човек као посебно и колективно биће могао да се исказује и потврђује.

Садржај предмета

Појам и предмет људских права, терминологија, развој идеје о људским правима, правна природа правила о људским правима, људска права у унутрашњем праву, међународна људска права, заштита људских права у миру, заштита људских права у ванредним околностима, извори међународног права људских права, имплементација људских права, надзор и врсте надзора над применом и поштовањем људских права, надзор међународних организација, санкције за кршење људских права, основна људска права и слобода, индивидуална и колективна људска права, општи услови под којима се уживају људска права, ограничења људских права.

Литература:

Пауновић М, Кривокапић Б, Крстић И, Међународна људска права, Београд, 2010.

Допунска литература:

Томаушат, К., *Људска права између идеализама и реализма*, Београдски центар за људска права, Београд, 2006.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 3

Практична настава:2

Методe извођења наставе

Предавања, вежбе, консултације, дискусије, групне и индивидуалне активности студената, семинарски радови.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Основне академске студије

Назив предмета: САВРЕМЕНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ

Наставник/наставници: доц. др Андријана Максимовић

Статус предмета:изборни

Број ЕСПБ:7

Услов: /

Циљ предмета

Циљ предмета је усвајање знања о теорији и пракси савремених демократија, развијање научних сазнања и способности које се тичу разумевања генезе, развоја, појмова и модела савремених демократских система и процеса, упоређивање различитих модела и демократских достигнућа у савременом свету, овладавање основних научних метода и приступа у поучавању савремених демократских система и процеса.

Исход предмета

Савладавањем програма предмета кроз планиране облике наставе, очекује се да студент: (1) схвати и разуме појмове, теорије, процесе и односе у савременим демократијама; (2) сагледа међузависност демократског и правног система; (3) упоређује савремена демократска искустава и могућност њихове примене; (4) развије способности за самосталан, систематичан и критички приступ у анализи и функционисању савремених демократија.

Садржај предмета

Теоријска настава

Термин и појам демократије. Проблеми дефинисања демократије. Модели демократског система. Класификација демократија. Ефекти теоријских модела демократије. Политика, политички систем и држава. Држава и глобализација. Правна држава и демократија. Демократија и модернизација. Новије транзиције. Недемократски облици власти. Политичка култура. Политичка партиципација. Амерички президенцијализам. Британски парламентаризам. Француски полупрезиденцијализам. Немачки канцеларски систем. Шпанска регионална држава. Швајцарски федерализам. Белгијска консоцијација. Шведска корпоративна држава благостања. Постдемократија. Де-демократизација демократије.

Практична настава

Студенти имају обавезне вежбе (два часа недељно), на којима дискутују о најважнијим темама сваког предавања и/или унапред припремају презентације, семинарске радове, писање кратких есеја.

Литература

Васовић, В., *Савремене демократије I и II*, Београд: Службени гласник, 2012 (одабрана поглавља)

Nague, R., Наггор, М., *Упоредна владавина и политика-Увод*, Београд : Факултет политичких наука, 2014. (одабрана поглавља)

Павићевић, Ђ., Симендић, М., *Дисциплиновање демократије: класичне критике и модерна спорења*, Фабрика књига, Београд, 2016.

Број часова активне наставе	Теоријска настава:3	Практична настава:2
------------------------------------	----------------------------	----------------------------

Методe извођења наставе

Предавања, вежбе, консултације, дискусије, студентске презентације

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Основне академске студије

Назив предмета: МЕЂУНАРОДНО КРИВИЧНО ПРАВО			
Наставник/наставници: проф. др Сенад Ганић, проф.др Ванда Божић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: /			
Циљ предмета <p>СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ САЗНАЊА О КРИВИЧНОПРАВНОЈ ПРОБЛЕМАТИЦИ, ПРИРОДИ МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ ПРАВА, КОНТРОВЕРЗАМА МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ ПРАВА. СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ИЗВОРИМА МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ ПРАВА, МЕЂУНАРОДНИМ КРИВИЧНИМ СУДОВИМА У ПРОШЛОСТИ И ДАНАС, КАО И ПРИНЦИПИМА МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ ПРАВА. СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О НАЈТЕЖИМ МЕЂУНАРОДНИМ ДЕЛИКТИМА.</p>			
Исход предмета <p>ОСПОСОБЉАВАЊЕ СТУДЕНАТА ДА РАЗУМЕЈУ МЕЂУНАРОДНЕ КРИВИЧНОПРАВНЕ НОРМЕ, ПРАВИЛНО ИХ ТУМАЧЕЊИ, КАО И РАЗУМЕВАЊЕ МЕХАНИЗАМА МЕЂУНАРОДНЕ КРИВИЧНОПРАВНЕ ЗАШТИТЕ И МЕЂУНАРОДНОГ СУДСТВА. СХВАТАЊЕ ОДНОСА ДОМАЊИХ И МЕЂУНАРОДНИХ ПРАВОСУДНИХ ОРГАНА, ОДНОСА УНУТРАШЊЕГ И МЕЂУНАРОДНОГ ПРАВА, ПРАВНЕ ПРИРОДЕ НОРМИ МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ ПРАВА, КАО ОДНОСА ДОМАЊЕ И МЕЂУНАРОДНЕ НАДЛЕЖНОСТИ У КРИВИЧНИМ СТВАРИМА.</p>			
Садржај предмета <p><i>Теоријска настава</i> Општа питања међународног кривичног права: Појам, основна начела и извори међународног кривичног права, Правила просторног важења кривичног законодавства, Историјски развој међународног кривичног правосуђа, Општа кривичноправна правила одговорности за међународно кривично дело, Међународна кривична дела садржана у посебном делу међународног кривичног права, Кривични поступак пред међународним кривичним судом, Елементи међународног кривичног извршног права, Међународна кривичноправна помоћ, Основи европски кривичнопроцесни/кривичношправни механизми; Међународно кривично дело и кривичне санкције: Међународно кривично дело, Кривичне санкције, Геноцид, Ратни злочини, Злочин против човечности, Злочини против мира; Међународно кривично правосуђе: Ad hoc трибунали, Стални међународни кривични суд, Однос Међународног кривичног суда, ad hoc трибунала и националних судова, Мешовити кривични трибунали; Перспективе међународног кривичног права.</p> <p><i>Практична настава</i> Одвија се кроз вежбе, семинарске радове, анализу међународних докумената и одлука међународних кривичних судова, дискусије и читање и анализе правних текстова и ставова релевантних за предмет.</p>			
Литература Шкулић М. , <i>Међународно кривично право</i> , Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2020. Стојановић, З., <i>Међународно кривично право</i> , Београд, 2008.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе Предавања, презентације, интерактивна настава, дискусије, семинарски радови, допунска консултативна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-5	писмени испит	
практична настава	0-15	усмени испит	50

колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: ЛОКАЛНА САМОУПРАВА
Наставник/наставници: проф. др Предраг Димитријевић / асистент Нина Косановић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 7
Услов: /
Циљ предмета Циљ предмета Локална самоуправа је да студенте: 1. Упозна са специфичношћу локалне самоуправе у Републици Србији као облика организовања и вршења локалних/комуналних послова као делатности одељених од државне власти и територијалне аутономије. 2. Да на методолошки примерен начин прикаже структуру и надлежности јединица локалне самоуправе, као и њихову унутрашњу организацију, односе са државним властима, начине међусобног повезивања и могућности остваривања међународне сарадње. 3. Уведе у категоријални апарат за разумевање структуре и динамике локалне самоуправе као основног поља на ком се остварују права и врше послови од пресудног утицаја на квалитет живота грађана.
Исход предмета Студент стиче следеће предметно-специфичне способности или компетенције: а) Темелно познавање и разумевање локалне самоуправе као подсистема у систему државне организације и као самосталног субјекта у обезбеђењу и пружању комуналних услуга грађанима; б) Разумевање структуре локалне самоуправе в) Темелно разумевање улоге локалне самоуправе у правном поретку Републике Србије; г) Способност повезивања знања о локалној самоуправи са знањима о организацији укупног уређења државне власти.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Настанак локалне самоуправе. Европска повеља о локалној самоуправи. Теоријски и законски појмови о локалној самоуправи. Појам локалне самоуправе. Елементи локалне самоуправе. Природа локалне самоуправе. Основни проблеми локалне самоуправе. Глобални амбијент. Централизација, децентрализација и самоуправа. Јавни интерес и локална самоуправа. Грађани и локална самоуправа. Надзор и контрола локалне самоуправе. Одговорност локалне самоуправе. Структура система локалне самоуправе. Општина, град, главни град. Историјски процес развоја локалне самоуправе у Србији. Локална самоуправа у позитивном праву Републике Србије: правна регулатива; територијална организација; органи јединица локалне самоуправе; правни положај главног града; локални изборни систем; комуналне делатности; надлежности јединица територијалне децентрализације; међусобни односи централних државних органа и децентрализованих јединица власти; међународна сарадња локалне самоуправе; финансирање локалне самоуправе; територијална организација; реформа локалне самоуправе. <i>Практична настава</i> Вежбе: читање изворне литературе
Литература Димитријевић, П., Вучетић, Д., Вучковић, Ј., <i>Систем локалне самоуправе</i> , Медивест, Ниш, 2020.

Број часова активне наставе	Теоријска настава:3	Практична настава:2	
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе, консултације, дискусије, групне и индивидуалне активности студената, семинарски радови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ
Наставник/наставници: проф. др Предраг Димитријевић / асистент Нина Косановић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 8
Услов: /
Циљ предмета
Основни циљ изучавања предмета јесте боље разумевање сложеног и противуречног система политике, и посебно, свестраније сагледавање политичке одређености права, стицање научних сазнања, вештина и способности које се тичу генезе, развоја, функција и стуркutre политике и политичког система, разумевање политичког оквира права, као и овладавање основним методама, техникама и инструментима у истраживању политичке стварности.
Исход предмета
Савладавањем основних појмова – политика, власт, моћ, ауторитет, држава, конфликт, систем, елите, грађанско друштво и упознавањем студената са правним и политичким институцијама, партијским системима, политичком културом, процесима доношења и реализације политичких одлука, очекује се да студент: (1) схвати разуме основне појмове, процесе и односе који владају унутар једног политичког система као доминантног подсистема друштва и његовог стварног утицаја на правни систем и да (2) схвати и разуме међузависност правног и политичког система.
Садржај предмета
Теоријска настава <i>Политика и политичка власт:</i> Појам и различита значења политике, Структура појма политика, Специфичност и димензије политике као социјалне стварности. Појам власти, Елементи власти, Функције власти, Врсте власти, Легитимност власти. <i>Политички систем и политички процес:</i> Појам политичког система, Значење системског прилаза у анализи политике, Стабилност политичког система, Структура и основни елементи политичког система, Функције политичког система, Класификација политичких система. Појам политичког процеса, Типови политичких процеса, Политичка криза, Конфликт и политички процес, Политичка одлука. <i>Начело политичког система:</i> Начело поделе власти, Начело народне суверености, Начело владавине права.

Држава и грађанско друштво:

Назив и појам државе, Суштина државе, Функције државе, Структура државе, Грађанско друштво и политички систем, Грађанско друштво и правна држава, Грађанско друштво и социјална основа државе.

Облици државне власти:

Председнички систем, Парламентарни систем, Скупштински систем и Ауторитативни систем

Облици политичког уређења:

Унитарна држава, Федерала држава, Регионална држава, Локална самоуправа

Демократија:

Појам демократије, Савремене концепције демократије, Слободе и права као основ демократије, Принципи демократије, Демократија и избори.

Политичке странке и изборни системи:

Појам и природа политичке партије, Функције политичких партија, Генеза и типологија политичких партија, Институционализација политичких партија, Партијски системи, Интересне групе.

Политичка елита и лидерство:

Појам и теорија елита, Порекло, врсте и функције политичких елита, Политичко лидерство.

Политичке слободе и људска права:

Појам, Порекло, Врсте, Значај.

Парламентаризам:

Појам, Принципи и место у политичком и правном систему. Организација и функције парламента.

Извршна власт:

Влада. Појам, Принципи и место у политичком и правном систему. Организација и функције.

Шеф државе:

Појам, Принципи и место у политичком и правном систему. Организација и функције.

Уставни суд:

Појам судске власти, Принципи и место у политичком и правном систему. Организација и функције.

Политичка култура и идеологија:

Настанак и значај концепта политичке културе, Појам политичке културе, Типови политичких култура. Природа политичке идеологије, Светске идеологије

Практична настава

Анализа изворних политичких текстова и дела, дискусије, есеји и презентације

Литература

Основна литература: Вучковић, Јелена, Димитријевић, Предраг, Ковачевић, Аника, *Политички систем-основни елементи*, Крагујевац, 2024.

Допунска литература: Матић, М., Подунавац, М., *Политички систем: теорије и принципи*, Чигоја штампа, Београд, 1997.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе, консултације, дискусије			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	

семинар-и	0-15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО
Наставник/наставници: проф. др Зоран Вуковић / асистент Минела Ђерлек
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 11
Услов: /
<p>Циљ предмета</p> <p>СТИЦАЊЕ И РАЗВИЈАЊЕ НАУЧНИХ САЗНАЊА О СТРУКТУРИ ОБЛИГАЦИОНОПРАВНИХ ОДНОСА, УСВАЈАЊЕ ПРИНЦИПА РЕГУЛИСАЊА ОБЛИГАЦИОНИХ ОДНОСА И СПОЗНАЈА ЊИХОВОГ ЗНАЧАЈА; РАЗУМЕВАЊЕ САДРЖИНЕ ОБЛИГАЦИЈА, ИСПИТИВАЊЕ ЊИХОВИХ ОСОБЕНОСТИ И РАЗНОЛИКОСТИ ; ОВЛАДАВАЊЕ МЕТОДАМА, ПРОЦЕСИМА И ПОСТУПЦИМА ИСТРАЖИВАЊА ИНСТИТУТА УГОВОРНОГ И ОДШТЕТНОГ ПРАВА; ОВЛАДАВАЊЕ СПЕЦИФИЧНИМ ПРАВНИМ ВЕШТИНАМА У СИСТЕМУ ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ ИМОВИНСКИХ И НЕИМОВИНСКИХ ПРАВА; ПРУЖАЊЕ УВИДА У ПРАВНО РЕГУЛИСАЊЕ ПРОМЕТА ВРЕДНОСТИ, РАЗВИЈАЊЕ КРЕАТИВНИХ СПОСОБНОСТИ РАДИ УНАПРЕЂЕЊА ПРАВНИХ ОДНОСА ИЗМЕЂУ СУБЈЕКТА ОБЛИГАЦИОНИХ ОДНОСА, КАО И АНАЛИЗИРАЊЕ СПЕЦИФИЧНИХ ОБЛИГАЦИОНИХ ОДНОСА У СМISЛУ ИМЕНОВАНИХ УГОВОРА.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Очекивани исход учења јесте оспособљавање студента за практично обављање правничке професије. У том смислу, студент ће бити способан да дефинише и објасни институте облигационог права и одреди њихово место у правном систему. Тиме истовремено стиче способност да објасни поље примене правних правила, а нарочито с аспекта општих и посебних правила.</p> <p>Разумевањем института облигационог права, стиче се способност да се објасне циљеви који се настоје постићи правним правилима, чиме се обезбеђује правилна примена и тумачење правних прописа сагласно њиховим постављеним циљевима.</p> <p>Успешним савладавањем предмета, студент ће моћи да идентификује која су правила применљива на конкретан случај, да разликује међусобно облигационоправне институте, те да на исте примењује одговарајуће прописе, као и да у случају одсуства регулативе одређених облигационоправних питања попуњава правне празнине и решава конкретне ситуације у области облигационих односа.</p> <p>Анализом правних извора у области облигационог права, студенти ће бити оспособљени да повезују правила која се налазе у различитим изворима или у различитим деловима истог прописа, те да их скупа и у склопу систематског тумачења примењују на конкретно чињенично стање.</p> <p>Исто тако, савладавањем материје облигационог права, студент ће моћи да у конкретним животним ситуацијама препозна релевантне чињенице и повеже их са односним правилима, која ће применити на решење случаја, као и да на основу таквог знања определи правни основ за испуњење захтева повериоца у облигационом односу. Истовремено, критичким приступом конкретној ситуацији, студент ће моћи да определи повољан или неповољан положај стране у облигационом односу, те да припреми материјал за решавање конкретног случаја.</p> <p>Након успешно савладаног предмета студент ће моћи да упоређује различите правне институте и да примени онај који ће најцелисходније решити конкретан случај, да предлаже на који начин се може остварити потраживање из неког облигационог односа, да препозна последице изјављене воље субјекта да се заснује облигациони однос одређене садржине.</p> <p>С тим у вези, студент ће бити оспособљен да пронађе релевантне изворе, да претражује релевантну судску праксу, да се користи упоредним методама и тиме анализира позитивне</p>

прописе домаћег и страног права, да изрази своје мишљење поводом истих, да сачињава уговоре, као и поднеске који служе остваривању и заштити субјективних права.

Садржај предмета

Теоријска настава

Облигационо право, општи део: Појам и значај облигационог права; Настанак и развој облигационог права; Извори облигационог права; Систем облигационог права; Основне карактеристике облигације и облигационог односа; Појам уговора и принцип слободe уговарања; Општи услови настанка уговора; Сагласност воља; Форма и тумачење уговора; Врсте облигационих уговора; Општа дејства уговора; Својеврсна дејства узајамних уговора; Престанак уговора; Опште учење о одговорности за штету; Основи и услови одговорности за штету; Штета; Узрочна веза; Кривица; Противправност штетне радње; Околности које искључују или ограничавају одговорност за почињену штету; Одговорност за другога; Одговорност за штету изазвану опасном ствари и опасном делатношћу; Посебни случајеви одговорности за штету; Накнада штете уопште; Накнада штете због прикравивања права личности; Неосновано обогаћење; Незвано вршење туђих послова или пословодство без налога; Једностране изјаве воље које творе облигационе односе; Суштина дејства облигационих односа; Осигурање испуњења обавезе; Доцња учесника у облигационом односу; Мешање повериоца у дужникова имовинска права; Гашење облигационих односа (испуњење или исплата, пребијање или компензација, опроштај дуга, пренов или новација, сједињење); Застаревање тражбине; Облигациони односи са више дужника или повериоца; Замена субјеката облигационог односа; *Облигациони уговори:* Уговор о продаји; Уговор о размени; Уговор о поклону; Уговор о зајму; Уговор о закупу; Уговор о послузи; Уговор о делу; Уговор о остави; Уговор о пуномоћству.

Практична настава

У оквиру практичне наставе (вежбе) врши се анализа садржаја правних норми, њихова интерпретација, као и анализа репрезентативне судске праксе по појединим институтима Облигационог права. Студенти се задужују да изврше анализу појединих случајева из судске праксе. Рад на вежбама обухвата и посете суду у вези са случајевима који дотичу институте Облигационог права.

Литература:

Радишић, Ј., *Облигационо право, општи део*, Београд, 2021. , и новија издања.

Манић, С., *Уговорно право: практикум за облигационо право*, Нови Пазар, 2019.

Илија Зиндовић, *Облигационо право, посебан део*, Београд, 2011.

Закон о облигационим односима ("Сл. лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 45/89 - одлука УСЈ и 57/89, "Сл. лист СРЈ", бр. 31/93 и "Сл. лист СЦГ", бр. 1/2003 - Уставна повеља)

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 6

Практична настава: 3

Методe извођења наставе - Предавања; вежбе; дискусије; групне и индивидуалне активности студената; индивидуалне и колективне консултације; семинарски радови.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-15	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испит	50
колоквијум-и	0-10	.....	
семинар-и	0-10		

Начини провере знања могу бити различито наведени, у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Основне академске студије			
Назив предмета: УПРАВНО ПРАВО			
Наставник/наставници: проф. др Предраг Димитријевић / асистент Нина Косановић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: /			
Циљ предмета <p>Стицање теоријских сазнања и упознавање са законским решењима организације и делатности државне и јавне управе; развијање академских вештина и савладавање практичних способности у тумачењу и примени прописа у области управног права, као и савладавање метода истраживања управноправних института у складу са савременим правцима развоја управног права.</p>			
Исход предмета <p>Савладавањем програма студент може да: схвати процес настанка, развоја и разлику управног права у односу на друге гране права; разуме организацију и делатност државне и недржавне (јавне) управе; успешно овлада управним поступком; разуме контролу управе; стечена знања примени у пракси, односно за даље професионално усавршавање.</p>			
Садржај предмета <p><i>Теоријска настава</i> Упознавање са предметом и начином рада; Предмет, настанак и развој управног права и његов однос са другим гранама права; Теоријски и позитивноправни појам управе; Субјекти управе; Организација управе; Положај органа државне управе; Послови и акти управе; Појам, основна начела и надлежност у управном поступку; Учесници у управном поступку, рокови и повраћај у пређашње стање, трошкови управног поступка; Првостепени управни поступак; Другостепени управни поступак, ванредна правна средства у управном поступку, извршење решења; Контрола управе; Управни спор; Репресивна делатност.</p> <p><i>Практична настава</i> Анализа позитивно-правних аката, општих и појединачних који се односе или кроз које се манифестује управа као правна појава, као и пракса у државним и недржавним органима и организацијама и одређеним судовима.</p>			
Литература Димитријевић, П., <i>Управно право-општи део</i> , Медивест, Ниш, 2022.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3	
Методe извођења наставе Предавања коришћењем аудио-видео технологије; вежбе; дискусије; групне и индивидуалне активности студената; семинари; семинарски радови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испт	50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		
Начини провере знања могу бити различито наведени, у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: МЕЂУНАРОДНО ЈАВНО ПРАВО
Наставник/наставници: проф. др Сенад Ганић / асистент Нина Косановић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 8
Услов:
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студената са основним принципима на којима функционише савремена међународна заједница. Увођење у систем норми, правила, институција и поступака у односима између држава, међународних организација и појединаца, као и објашњење њихове правне природе; Упознавање са начином правног регулисања међународних односа, те поступцима стварања правила међународног права, као и њиховог имплементирања у унутрашњи правни поредак. Објашњење односа који постоји између међународног и унутрашњег права као и функционисања међународног права уопште; Упознавање са начином функционисања међународних организација, са акцентом на организацију, надлежност и рад Уједињених нација и њених главних органа. Упознавање са функционисањем међународног правосуђа. Упознавање са врстама правних последица због непоштовања правила међународног права; Пружање знања из радиционалних области међународног права али нових области међународног права, као што су људска права и право заштите животне средине. Нарочито упознавање студената са положејем појединца у односима са државом и међународном заједницом.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Схватање природе међународног јавног права и међународних норми. Схватање структуре и процеса настанка међународноправних норми и прављење разлика у односу на домаће право; Боље разумевање позиције међународноправних норми у унутрашњем правном поретку, те стицање знања и вештина потребних у процесу примене правила међународног права. Сазнање спољне надлежности држава и структуре и састава њених органа за заступање у међународним односима; Схватање функционисања међународних организација и праћење аката од значаја за међународно јавно право; Схватање како поједини институти међународног права функционишу у пракси; Примена знања у пружању правне помоћи физичким и правним лицима у обраћању међународним телима.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Појам међународног јавног права: Термин и појам; Настанак и развој међународног права; Доктрина међународног јавног права; Однос унутрашњег и међународног права: Дуалистичка теорија, Монистичка теорија, Компромисне теорије, Формални извори међународног права: Међународни уговори, Обичајна правна правила, Општа правна начела призната од стране просвећених народа, Судска пракса, Начело правичности, Једностранни правни акти државе, Акти међународних организација, Меко право, Хијерархија формалних извора, Кодификација обичајног права; Субјекти међународног права: Појам субјективитета у међународном праву, Облици испољавања субјективитета у међународном праву, Подела субјеката међународног права, Субјекти у позитивном међународном праву, положај индивидуе у међународном праву; Држава: Појам и врсте, Сложене државе, Настанак нових држава; Признање држава и влада: Признање држава, Признање влада; Основна права и обавезе држава; Надлежност државе у међународном праву: Основни принципи за одређивање надлежности, Облици надлежности државе; Одговорност државе: Општи појам међународне одговорности државе, Врсте међународне одговорности државе, Основ грађанске одговорности, Услови за грађанску одговорност државе, Облици одговорности државе, Природа и обим накнаде за кршење међународне обавезе; Органи за одржавање међународних односа: Унутрашњи органи за одржавање међународних односа, Спољашњи органи за одржавање међународних односа, Дипломатски представници, Конзули; Мултилатерална дипломатија: Појам и карактеристике, Сталне мисије при међународним организацијама, Функције сталне мисије; Сукцесија држава:</p>

Појам сукцесије, Сукцесија и међународноправни континуитет, Правна природа сукцесије, Правила о сукцесији држава; Границе у међународном праву; Начини стицања и губитка државне територије; Међународне службености; Међународне реке: Употреба међународних река у пловидбене сврхе, Режим пловидбе на Дунаву; Поморска област; Воздушна област; Поларне области; Космичко пространство; Правила међународног уговорног права: Облици и називи међународних уговора, Уговорне стране, Процес закључивања међународних уговора, Начини изражавања пристанка на обавезивање уговором, Регитровање и депоновање уговора, Примена међународних уговора, Дејство уговора, Тумачење међународних уговора, Обавезна снага међународних уговора, Поништај уговора, Престанак дејства и суспензија уговора; Међународне организације: Појам; Уједињене нације: Нстанак УНа, Чланство у УН, Организациона структура УН-а, Генерална скупштина, Савет безбедности, Економско-социјални савет, Старатељски савет, Секретаријат УН.а; Међународни суд правде: Избор судија, Организација, Надлежност суда, Поступак пред судом.

Практична настава

Анализа међународних конвенција, анализа одлука међународних правосудних институција, анализа помоћних материјала и међународних докумената, дискусије, семинарски радови.

Литература

Миленко Крећа, *Међународно јавно право*, Правни факултет Универзитета у Београду, 2012.

Сенад Ганић, *Практикум за међународно јавно право - теорија и пракса*, Државни универзитет у Новом Пазару, Нови Пазар, 2017.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Практична настава: 2
------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставе

Предавања, презентације коришћењем аудио-видео технологије; вежбе; дискусије; групне и индивидуалне активности студената кроз симулације међународних поступака; семинарски радови, консултативна настава.

Додатне активности са најбољим студентима организовањем дискусија и панела.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-5	писмени испит	
практична настава	0-15	усмени испт	50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм: Основне академске студије Право

Назив предмета: КРИВИЧНО ПРОЦЕСНО ПРАВО

Наставник/наставници: Проф.др Ванда Божић / асистент Минела Ђерлек

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 9

Услов: /

Циљ предмета

Изучавање система кривичног процесног права, путем проучавања појединих кривичнопроцесних појмова, института и структуре кривичног поступка, кроз њихов нормативни и теоријски оквир и критичку анализу судске праксе, чиме се стичу потребна

научна и практична знања и вештине потребне за правилно функционисање кривичног правосуђа и самосталан рад у области кривичног процесног права, као и комплетна слика о месту и значају који кривично процесно право има у целокупном правном систему државе.

Исход предмета

Очекује се да студенти: 1. схвате природу, тип и структуру савременог кривичног поступка; 2. усвоје знања и овладају основним појмовима и институтима кривичног процесног права, разумеју и познају кривични поступак као правни начин судске заштите и да стечена знања примењују у правосудној пракси; 3. усвоје правну логику европског континенталног права, примењују је и даље усавршавају приликом изучавања и интерпретације кривичног процесног законодавства као позитивног права; 4. развију способност систематичног приступа решавању кривичнопроцесних питања и критичке анализе позитивноправних решења; 5. развију способност да аргументовано и компетентно дискутују у кривичнопроцесној области; 6. развију способност повезивања знања из кривичнопроцесног права, кривичног правосуђа у целини и других грана права, као и способност да прате и примењују новине у правној струци.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Општа разматрања о кривичном процесном праву и кривичном поступку: појам, предмет, задатак, извори, важење и тумачење кривичног процесног права; појам, врсте и ток кривичног поступка; кривично процесно право и друге гране права и научне дисциплине; историјски развој кривичног процесног права; основна начела кривичног процесног права. 2. Кривичнопроцесни субјекти: општа разматрања о кривичнопроцесним субјектима, кривични суд, кривичнопроцесне странке, јавни тужилац, оштећени у кривичном поступку (оштећени, оштећени као тужилац, приватни тужилац), окривљени, бранилац окривљеног. 3. Кривичнопроцесна радња: појам, опште одлике, начела извођења и врсте кривичнопроцесних радњи; рокови и термини у кривичном поступку; трошкови кривичног поступка; поднесци и записници у кривичном поступку; достављање писмена и разматрање списка; докази у кривичном поступку; судске одлуке. 3. Посебни део (ток поступка): предистражни поступак; истрага и оптужење; споразуми јавног тужиоца и окривљеног, судски кривични поступак; поступак по правним лековима; посебни кривични поступци; помоћни кривични поступци.

Практична настава

Анализа судских поступака и судске праксе; писање процесних аката, симулација процесних радњи, посета и упознавање са радом правосудних органа (јавних тужилаштава и судова).

Литература

Шкулић, М., *Кривично процесно право*, Правни факултет у Београду, 2022,
 Бејатовић, С., *Кривично процесно право*, Службени гласник, Београд, 2019.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 5

Практична настава: 2

Методe извођења наставе

Коришћење power point презентација; сажето и илустративно приказивање теме (тезе, табеле, графикони); интерактивна настава; активно учешће студената (питања, одговори, мишљења); проблемски приступ теми; анализа судских поступака и примера из судске праксе; информисање о стању у кривичнопроцесном законодавству; симулација процесних радњи и писање процесних аката; консултације; семинарски радови; подстицање студената на размишљање, креативност, самосталност у раду и практичну примену стечених знања.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	
практична настава	0-15	усмени испит	50
колоквијум-и	0-15	.....	

семинар-и	0-15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије		
Назив предмета: РАДНО ПРАВО		
Наставник/наставници: доц. др Милан Костић		
Статус предмета: обавезни		
Број ЕСПБ: 8		
Услов: /		
Циљ предмета Пружање теоријске и практичне едукације студентима из ове гране права као и оспособљавање студената да разумеју радно право као појаву, институте радног права и на крају да правилно примењују и тумаче опште и посебне правне норме којима се радноправни односи уређују.		
Исход предмета Усвајање стандарда националног и међународног радног права од стране студената, који за циљ имају остварење социјалне правде и радно-социјалног мира, односно да ће бити у могућности да аргументовано и промишљено дискутују о стручним и теоријским питањима из области радних односа. Затим развијање систематичног приступа правним проблемима и способности критичког и аналитичког размишљања и практичног решавања проблема из области радног права, као и способности писања различитих правних аката из области радног права (општих и појединачних). Поседовање потребних знања, вештина и способности да се снађу у мноштву правних норми радног права, пронађу релевантне прописе и правилно их примене у конкретним случајевима.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Настанак и развој радног права; Однос радног права према другим гранама права; Домаћи извори радног права; Међународни и регионални извори радног права; Основна начела радног права; Радни однос; Рад ван радног односа; Заснивање радног односа; Клаузула забране конкуренције; Распоређивање запослених; Вишкови запослених; Радно време; Одмори, одсуства и празници; Мировање радног односа; Заштита запослених; Стручно образовање и професионална оријентација; Новчана примања запослених; Потраживања запослених у случају стечајног поступка; Права запослених код промене послодавца; Дисциплинска одговорност; Материјална одговорност; Престанак радног односа; Остваривање и заштита појединачних права из радног односа; Посебни облици радног односа; Колективна права и обавезе из радног односа; Право на синдикално организовање и колективно преговарање; Колективни радни спор и мере директне индустријске акције. <i>Практична настава:</i> Анализа међународних и регионалних конвенција и повеља из материје радног права, писање правних аката, анализа судске праксе.		
Литература Брковић, Р. Урдаревић Б, <i>Радно право са елементима социјалног права</i> , Службени гласник, Београд, 2023. Брковић, Р. Урдаревић, Б, Антић А: <i>Практикум за радно и социјално право</i> , Службени гласник, Београд, 2016.		
Број часова активне настава	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Реализација садржаја наставног програма коришћењем аудио и видео технологија: излагање материје уз коришћење презентација и навођења примера при обради сложених питања,		

излагања студената који желе да обраде одређена питања, решавање хипотетичких случајева из радног права, анализа судске праксе; дискусије; семинарски радови.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм :Основне академске студије

Назив предмета: МЕДИЈСКО ПРАВО И ЗАШТИТА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

Наставник/наставници: проф. др Предраг Димитријевић / асистент Нина Косановић

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 7

Услов: /

Циљ предмета

Упознавање студената са слободом изражавања као једним од људских права, чије остваривање у ери нових технологија и нових медија никада није било упитније. Савремено демократско друштво и владавина права не могу се замислити без слободе изражавања, тражења, примања и ширења информација, идеја и мишљења, без ограничења и без обзира на границе. Медији обликују јавно мњење и коректив су државне власти. Посебну улогу у том процесу имају новинари и сви остали медијски посленици.

Исход предмета

Стварање и прихватање става о значају укључивања медија у мултикултурална друштва као и улоге медија у промовисању културе професионализма и толеранције.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Медијско право (појам, развој, начела и извори медијског права, 2. Медији (појам медија, врсте медија и медијски плурализам, улога и значај медија, транспарентност медија, медији и људска права, слобода медија, медији и јавни интерес, медијске услуге, медијска концентрација, правна заштита медијског плурализма), 3. Субјекти медијског права (регулаторно тело за електронске медије, пружалац медијске услуге, издавач медија, уредник медија и новинари, синдикално и професионално удруживање новинара, представници иностраних медија, оператор за дистрибуцију медијских услуга, јавни медијски сервис), 4. Дистрибуција медијских садржаја (импресум, скраћени импресум и идентификација, дискриминација медија, говор мржње, право приватности, рекламирање и спонзорство, 5. Одговор на информацију и исправка информације (право на одговор (деманти) и исправку информације, рок, објављивање одговора (исправке), необјављивање одговора (исправке), тужба за објављивање одговора (исправке), пропуштање објављивања информације, 6. Контрола и одговорност, 7. Слободан приступ информацијама од јавног значаја (значај и појам права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, информација од јавног значаја, уставне гаранције, признања и тумачења права на приступ информацијама од јавног значаја, законска регулатива права на приступ информацијама од јавног значаја, заштита права на слободан приступ информацијама од јавног значаја (управна управно судска заштита (управни спор), прекршајна, имовинска и други облици правне заштите).

<i>Практична настава</i> Вежбе: разговор, пројекти и провера знања.			
Литература Вучковић, Ј., <i>Медији и медијско право</i> , Медивест, Ниш, 2023.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава:3	Практична настава:1	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, дискусије, групне и индивидуалне активности студената, семинарски радови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета : ОСНОВИ ЕКОЛОШКОГ ПРАВА
Наставник/наставници : доц. др Милан Костић, доц. др Борислав Галић
Статус предмета : изборни
Број ЕСПБ : 7
Услов : /
Циљ предмета СТИЦАЊЕ основних и продубљених знања о међународним, регионалним и националним инструментима правне заштите животне средине и оспособљавање за тумачење и примену правила у области еколошког права.
Исход предмета Овладавање кључним терминима, појмовима и еколошким категоријама; Развијена способност да се аргументовано и компетентно дискутује о еколошким проблемима; Разумевање суштине основних института еколошког права; Схватање механизма примене еколошких института у пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> : Основи еколошког права; Начела еколошког права; Правни инструменти заштите основних еколошких вредности; Уједињене нације и заштита животне средине; Савет Европе и заштита животне средине; Европска унија и заштита животне средине; Улога независних тела у заштити животне средине; Регулација појединих аспеката заштите животне средине у Србији (заштита вода, заштита квалитета ваздуха, климатске промене, заштита од буке и вибрације, управљање отпадом, управљање ризиком од хемикалија, правни оквир заштите природе и одржања биолошке разноврсности, правни оквир заштите од јонизујућих и нејонизујућих зрачења и управљање енергијом). <i>Практична настава</i> : Анализа законских и подзаконских аката; Анализа случајева из судске праксе; Израда семинарских радова, презентација и есеја; Израда правних аката; Дебате о отвореним питањима.

Литература Дреновак-Ивановић, М., <i>Еколошко право</i> , Београд, Правни факултет Универзитета у Београду – Центар за издаваштво Номос, 2021.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3		Практична настава: 1
Методe извођења наставе: Реализација садржаја наставног програма коришћењем аудио и видео технологија: излагање материје уз коришћење презентација и навођења примера при обради сложених питања, излагања студената који желе да обраде одређена питања, решавање хипотетичких случајева из еколошког права, анализа судске праксе; дискусије; семинарски радови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: СЛУЖБЕНИЧКО ПРАВО
Наставник/наставници: доц. др Милан Костић / асистент Нина Косановић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 7
Услов: /
Циљ предмета Циљ предмета је да обезбеди продубљена знања о основним појмовима, начелима и институтима службеничког права, поимање службеничког односа, положај државног/јавног службеника у службеничком систему. Такође, студенти ће стећи знања о важећој службеничкој прагматици, како општој тако и о посебној, као и о подзаконском уређивању службеничког положаја.
Исход предмета Оспособљавање студената да правилно схвате и примене институте службеничког права и да га разумеју као битан елемент организације и делатности органа јавне власти, а посебно њиховог законитог и професионалног рада.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам и извори службеничког права; Појам јавног (државног) службеника; Појам и садржина службеничког система и службеничког односа; Службеника етика и начела деловања државних службеника; Права и дужности државних службеника; Врсте радних места државних службеника; Попуњавање слободних радних места; Оцењивање и напредовање државних службеника; Премештај државних службеника због потребе рада; Стручно усавршавање и оспособљавање; Одговорност државних службеника; Престанак радног односа; Права државних службеника при промени уређења државних органа; Службенички платни систем; Одлучивање о правима и дужностима државних службеника; Уређење кадровског система. <i>Практична настава:</i>

анализа важеће службеничке прагматике и појединачних аката о службеничким правима; пример израде кадровског плана; упознавање са радом Службе за управљање кадровима итд.			
Литература Влатковић, М, Брковић, Р, Урдаревић Б., <i>Службеничко право</i> , Досије, Београд, 2013.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 1	
Методe извођења наставе Реализација садржаја наставног програма коришћењем аудио и видео технологија: излагање материје уз коришћење презентација и навођења примера при обради сложених питања, излагања студената који желе да обраде одређена питања, решавање хипотетичких случајева из службеничког права, анализа судске праксе; дискусије; семинарски радови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена		
активност у току предавања	0-05	Завршни испит	Поена
практична настава	0-15	писмени испит	.....
колоквијум-и	0-15	усмени испит	0-50
семинар-и	0-15	.....	
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: СТУДИЈЕ РОДА
Наставник/наставници: проф. др Невена Петрушић, доц. др Андријана Максимовић / асистент Нина Косановић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 7
Услов: /
Циљ предмета Циљ предмета је унапређење научних сазнања и теоријских схватања из области родне равноправности, истраживања права из родне перспективе, као и развијање креативних способности и овладавање специфичним вештинама за промоцију родно равноправног друштва.
Исход предмета Очекује се да савладавањем програма студенти стекну потребна знања, развију способност систематичног приступа питању родне равноправности, да кроз анализу и критику понуде одговоре везане за родну равноправност. Такође, савладавањем овог програма, очекује се да студенти стекну и вештине за самостално решавање практичних и теоријских проблема, изградити способност праћења савремених достигнућа у струци и примене стечена знања у пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријско-методолошки оквир анализе родних односа. Положај жене у старом веку и у предмодерно доба. Положај жене у модерно доба – борба за правну једнакост и родну равноправност. Род и правна регулатива. Родни односи у Србији – мултидисциплинарни приступ и правна димензија. Политика једнаких могућности и мере за остваривање и унапређивање родне равноправности. Родна равноправност у области политичког деловања и јавних послова. Родна равноправност у политичким странкама, синдикалним организацијама

и удружењима. Институционални оквир за остваривање родне равноправности. Правна заштита од родно заснованог криминогеног понашања. Феминизам – историјат и савремени правци.

Практична настава:

Дискусије, семинари, радионице

Литература

Станимировић, В., Вујадиновић, Д., *Студије рода*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2019.

Закон о родној равноправности, Сл.гласник РС, бр. 52/2021.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 1
------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставе

Предавања коришћењем аудио-видео технологије; вежбе; дискусије; групне и индивидуалне активности студената; семинари; семинарски радови.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испт	50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начини провере знања могу бити различито наведени, у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Основне академске студије

Назив предмета: ТРГОВИНСКО ПРАВО

Наставник/наставници: проф. др Драган Вујисић / асистент Ђерлек Минела

Статус предмета:обавезни

Број ЕСПБ: 9

Услов:/

Циљ предмета

Циљ предмета је стицање функционалног знања студената из области које чине садржај предмета. Она обухвата изучавање порекла, савременог развоја и привредног значаја норми којима се уређује оснивање, пословање и престанак пословних субјеката у упоредном праву и правном поретку Србије, њихов статусни положај у међусобним пословним односима и односима са државом.

Даљи циљеви предмета обухватају изучавање извора права у вези са прометом робе, услуга, новца, новчаних вредности и хартија од вредности, на јединственом тржишту Србије. Циљ је и да студенти стекну вештине у писању правних аката из домена оснивања компанија, трговачких уговора, као и да овладају правном логиком и вештинама у закључивању конкретних трговинских и банкарских послова, у складу са савременим изазовима и привредној целисходности. Функција циља заснована је на научним методама изучавања, на правно-етиолошкој анализи норми Трговинског права, као и на њиховој телеолошкој спознаји, теоријском изучавању и начинима конкретне примене у непосредној трговинској пракси.

Исход предмета

Конечан исход предмета подразумева успешну реализацију програма из Трговинског права, тако да оспособи студенте да на правилан начин тумаче и примењују правна правила која чине предмет изучавања ове гране права, са аспеката њихове: законитости; економске

целисходности при избору и непосредној примени у пракси; хијерархије у примени извора права меродавних за регулативу конкретних пословних подухвата на тржишту Србије. Поред наведеног, исход предмета изучавања треба да омогући и стицање основа за последипломско професионално усавршавање студената, како у пракси, тако и у сфери научних истраживања.

Садржај предмета

Теоријска настава

Материја Трговинског права, коме је посвећена настава је подељена у две, проблемски повезане целине: Компанијско право и Трговинско право.

Предмет теоријске наставе из Компанијског права чини скуп правних правила о: изворима права; правном субјективитету и правним формама привредних субјеката; имовини и имовинским односима у привредним субјектима; статусном положају и заједничким обележјима субјеката (предузетника и привредних друштава и посебне форме друштава), регистрацији; одговорности за обавезе у правном промету; правним формама привредних друштава; специјализованим привредним друштвима (банке, берзе, инвестициони фондови, друштва за осигурање, јавна предузећа); о реорганизацији и престанку привредних друштава (ликвидација, стечај).

Садржај друге целине, обухвата материју Трговинског уговорног права у вези са прометом робе и услуга на јединственом тржишту Србије. Овај део предмета изучава општа питања која су од заједничког значаја за све трговачке уговоре (општа правила о пословима, правила о предуговорној одговорности, клаузуле егзонерације, закључивање уговора, обезбеђење извршења обавеза из уговора, доказна средства, судови и арбитраже и друго).

Саставни део теоријске наставе чине и правила која се тичу појмовних и свих других карактеристика конкретних привредних уговора: (уговор о продаји робе, уговори о пружању услуга у привредном промету - посредовање, заступање, комисион, шпедиција, контрола робе, осигурање, инжињеринг, уговор о грађењу, франшизинг, туристичке услуге, уговори о дугорочној производној кооперацији и друго).

Теоријска настава предмета изучавања Трговинског права се исцрпљује темама посвећеним банкарским пословима и хартијама од вредности (менице, чекови, акције, обвезнице, комерцијални записи, складишница, товарни лист, полиса осигурања, кредитна карта и др.).

Практична настава

Практична настава се заснива на претходном изучавању иконтинуираној припреми пређеног градива у оквиру теоријске наставе. Потребно је активно учешћу наставника и студената у тумачењу правних норми, њиховог непосредног дејства и конкретне примене меродавних извора права у пракси. На тај начин се студентима омогућава практична израда модела одлука и уговора о оснивању привредних друштава, затим анализа примера о одговорности оснивача субјеката Трговинског права за преузете обавезе у правном промету према повериоцима, с једне и тих субјеката, са друге стране, као и израда и анализа модела индивидуалних и деривативних тужби, израда модела планова реорганизације пословних субјеката и других докумената. Поред наведеног, предмет практичне наставе обухвата и овладавање практичним знањима у вези са формом и прометом хартија од вредности, затим анализу доступне судске и арбитражне праксе из привредних односа, као и симулацију решавања спорова из пословних односа и др.

Литература: М. Мићовић, А. Мићовић, *Привредно право*, Врњачка Бања, 2023.

Број часова наставе	активне	Теоријска настава: 5	Практична настава: 2
Методe извођења наставе - Предавања коришћењем аудио-видео технологије; вежбе; дискусије; групне и индивидуалне активности студената; семинари; семинарски радови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	Писмени испит	

практична настава	0-05	Усмени испит	50
колоквијум-и	0-35	.....	
семинар-и	0-05		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије			
Назив предмета: СОЦИЈАЛНО ПРАВО			
Наставник/наставници: доц. др Милан Костић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета Да омогући студентима стицање знања о институтима социјалног права, као и о неопходним мерама потребних за остваривање социјалне сигурности појединца, породице и целокупног становништва. Упознавање и детаљна обрада социјално правних односа, као односа између корисника права у оквиру система социјалне сигурности и субјеката која та права обезбеђују.			
Исход предмета Успешним савладавањем градива студенти ће бити оспособљени за стручни рад у области социјалног права - развијање аналитичког мишљења и креативних способности које ће студентима омогућити самостално осмишљавање општих и појединачних правних аката социјалног права. Студенти ће након реализације садржаја наставног програма поседовати адекватно знање о социјалним ризицима што ће им омогућити спречавање њихових узрока, односно успешно отклањање последица које социјални ризици наносе.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам, циљ, предмет и значај социјалног права; Однос социјалног права са другим гранама права; Извори социјалног права; Начела социјалног права; Развој социјалног права; Социјална сигурност и социјална држава; Социјално-економска права; Социјална политика; Здравствено осигурање; Здравствена заштита; Пензијско и инвалидско осигурање; Осигурање за случај незапослености; Социјално старање; Посебна заштита деце и породице; Социјална заштита бораца, војних инвалида и жртава оружаних сукоба <i>Практична настава:</i> Анализа међународних и регионалних конвенција и повеља из материје социјалног права, писање правних аката, анализа судске праксе.			
Литература Јашаревић С. <i>Социјално право</i> , Центар за издавачку делатност Правног факултета у Новом Саду, Нови Сад, 2013. Брковић, Р. Урдаревић Б, <i>Радно право са елементима социјалног права</i> , Службени гласник, Београд, 2023. (IV део, 349-421. стр.)			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3		Практична настава: 1
Методe извођења наставе Реализација садржаја наставног програма коришћењем аудио и видео технологија: излагање материје уз коришћење презентација и навођења примера при обради сложених питања, излагања студената који желе да обраде одређена питања, решавање хипотетичких случајева из социјалног права, анализа судске праксе; дискусије; семинарски радови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена

активност у току предавања	0-05	писмени испит	.....
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм: Основне академске студије
Назив предмета: КРИМИНОЛОГИЈА
Наставник/наставници: Проф.др Ванда Божић / асистент Минела Ђерлек
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 7
Услов: /
<p>Циљ предмета</p> <p>СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ЗЛОЧИНУ КАО ИНДИВИДУАЛНОМ ПОНАШАЊУ И КРИМИНАЛИТЕТУ КАО ГЛОБАЛНОМ ФЕНОМЕНУ, ПРОУЧАВАЊЕ МЕХАНИЗАМА КРИМИНОГЕНЕЗЕ И ВИКТИМОГЕНЕЗЕ, ПОЈАВНИХ ОБЛИКА И ДИСТРИБУЦИЈЕ КРИМИНАЛИТЕТА И ДРУШТВЕНЕ РЕАКЦИЈЕ НА КРИМИНАЛИТЕТ, ИЗУЧАВАЊЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ КРИМИНОЛОШКИХ ИСТРАЖИВАЊА И ПРОЦЕНЕ СТАЊА КРИМИНАЛИТЕТА.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Очекује се да студенти: 1. разумеју етиолошке, феноменолошке и виктимолошке карактеристике криминалитета; 2. усвоје и овладају знањима о основним криминолошким појмовима; 3. овладају методологијом криминолошких истраживања; 3. развију способност за критички приступ подацима о криминалитету и за процену стања криминалитета; 4. разумеју различите облике друштвене реакције на криминалитет.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>1. Увод - интересовање за злочин, различита схватања злочина, злочин и девијантност, место криминологије у систему наука (однос са другим кривичним наукама); 2. Методи проучавања криминалитета - клинички метод и прогноза криминалног понашања, анамнестички и сродни методи, узорак, лонгитудинално испитивање, експеримент, статистичке евиденције криминалитета, триангулација метода; 3. Теорије о криминалитету - значај проучавања теорија и њихова подела, класични приступ злочину и криминалитету, позитивистички приступ криминалитету, теорије социјалне реакције, новије криминолошке теорије, триангулација теорија; 4. Три димензије криминалне појаве - феноменолошка, етиолошка и виктимолошка димензија; 5. Социјална реакција на злочин и криминалитет - видови реакције (неформална и формална), кривично право и реакција на криминално понашање, деловање полиције, судови и изрицање кривичних санкција, формална социјална контрола и гарантовање права човека, нови трендови у контроли криминалитета, настанак казне затвора и пенитенцијарних установа, стање у првим затворима и њихови реформатори, класични и модерни систем извршења казне затвора, оспоравање казне затвора и ресоцијализације, формални и неформални систем у затвору, начини превазилажења кризе и алтернативе казни, реститутивна и ресторативна правда, два приступа у поступку према малолетницима.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Израда плана криминолошког истраживања, анализа криминогених фактора, дискусија о појединим облицима криминалитета, посета казненопоправним заводима и повереничким службама.</p>
<p>Литература</p> <p>Игњатовић, Ђ., <i>Криминологија</i>, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2023.</p>

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 1	
Методe извођења наставе			
Коришћење power point презентација; сажето и илустративно приказивање теме (тезе, табеле, графикони); указивање на актуелну дистрибуцију криминалитета; анализирање примера из праксе; активно учешће студената (питања, одговори, мишљења); проблемски приступ теми; семинарски радови; консултације; истраживање појединих форми криминалног феномена; подстицање студената на размишљање, креативност, самосталност у раду и практичну примену стечених знања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	
практична настава	0-15	усмени испт	50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм :Основне академске студије
Назив предмета : МЕЂУНАРОДНО ХУМАНИТАРНО ПРАВО
Наставник/наставници : проф. др Сенад Ганић / асистент Нина Косановић
Статус предмета : изборни
Број ЕСПБ : 7
Услов : /
Циљ предмета
Упознавање са изорима ове гране права и њеним историјским развојем. Постизање и развијање научностручних сазнања и практичних способности у примени правила међународног хуманитарног права (МХП) у ситуацијама које налажу примену правила ове гране права, развијање код слушаца ``хуманитарног рефлекса`` као неопходне претпоставке за успешно препознавање ситуација у којима се морају активирати и примењивати хуманитарно-правна правила, не само у ситуацијама оружаног сукоба, него и у осталим ситуацијама, укључујући и мирнодопске, у којима се примењују правила ове гране права.
Исход предмета
Схватање природе међународног хуманитарног права; развијање способности анализе и синтезе ка аргументованој и компетентној дискусији у области хуманитарног права; стицање способности систематичног приступа решавању хуманитарних проблема; овладавање основним појмовима, стручним терминима и кључним институтима хуманитарног права; стицање способности повезивања знања из хуманитарног права, права људских права, међународног јавног и међународног кривичног права; стицање способности повезивања знања из хуманитарног права са модерним тенденцијама у имплементацији и дифузији хуманитарног права на националном нивоу.
Садржај предмета
Термин и појам Међународног хуманитарног права оружаног сукоба (МХП), Настанак и развој МХП, Однос са другим гранама међународног права и са другим наукама, Извори МХП, Основни принципи МХП, Опсег примене МХП – персонални, темпорални, територијални; Учесници у оружаном сукобу; Ратни заробљеници, Рањеници, болесници и санитетско особље, јединице и транспорти; Заштита цивила у оружаном сукобу; Ограничења и забране одређених метода и средстава ратовања; Примена правила МХП у војним операцијама;

Неутралност у оружаном сукобу; Немеђународни оружани сукоби; Имплементација и дифузија правила МХП.			
Литература: - Петровић, М., <i>Међународно хуманитарно право оружаних сукоба</i> , Државни универзитет у Новом Пазару, Нови Пазар 2014;			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава:1	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, дискусије, групне и индивидуалне активности студената, семинарски радови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	-----
практична настава	0-15	усмени испит	0-50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Економија и менаџмент
Назив предмета: ЕКОНОМИЈА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
Наставник/наставници: доц. др Марија Радуловић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета Стицање знања и разумевање економских аспеката Европске уније. Упознавање са кључним фазама формирања и ширења ЕУ, како би се пружила перспектива о њеном историјском и економском значају. Разумевање улоге и структуре институција, функционисања буџета ЕУ, и механизма који утичу на процесе доношења одлука. Разумевање економске динамике унутар ЕУ, које ће студентима омогућити да анализирају и процене економске стратегије и политике ЕУ, као и њихов утицај на економије држава чланица и глобалну економију.
Исход предмета Теоријско-аналитичко разумевање комплексности процеса и политика европских интеграција, макроекономских аспеката монетарних интеграција и њихове важности за економску стабилност ЕУ. Проучавањем економских и институционалних аспеката, студенти ће моћи да критички процењују функционисање ЕУ, значај економских интеграција и различита економска питања присутна у економији ЕУ.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјат развоја ЕУ; Чињенице, правни основ, институције и буџет; Доношење одлука у ЕУ; Микроекономија економских интеграција; Макроекономија монетарних интеграција; Заједничка пољопривредна политика ЕУ; Спољнотрговинска политика ЕУ; Економска географија и регионална политика; Монетарна и фискална политика ЕУ <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Израда семинарских радова.

Литература Baldwin, R. и Wyplosz, C. (2010). <i>Економија европских интеграција</i> . Дата статус, Београд.			
Број часова активне настава	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе Теоријска настава, практична настава, самостални рад студената, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	40
практична настава	5	усмени испит	/
2 колоквијума	15+15	.....	
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: Основне академске студије Право
Назив предмета: АНТИДИСКРИМИНАЦИОНО ПРАВО
Наставник/наставници: проф. др Невена Петрушић, доц. др Милан Костић / асистент Нина Косановић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета Изучавање појмова и института антидискриминационог права кроз њихов нормативни и теоријски оквир, као и праксу Повереника за заштиту равноправности и надлежних судова, чиме се стичу потребна научна и практична знања и вештине потребне за самосталан рад у области заштите од дискриминације, као и комплетна слика о месту и значају који антидискриминационо право има у целокупном правном систему државе.
Исход предмета Очекује се да студенти: 1. схвате природу и облике дискриминације, као и значај антидискриминационог права; 2. усвоје знања и овладају основним појмовима и институтима антидискриминационог права, као и правних поступака који су предвиђени за заштиту од дискриминације; 3. развију способност систематичног приступа у решавању питања из области заштите од дискриминације; 4. развију способност да аргументовано и компетентно дискутују у вези са препознавањем дискриминације и заштите од дискриминације; 5. развију способност повезивања знања из различитих грана права, као и способност да прате и примењују новине у правној струци у вези са заштитом од дискриминације.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам антидискриминационог права; Извори антидискриминационог права (међународни и домаћи); Појам дискриминације и основи дискриминације; Облици дискриминације - непосредна и посредна дискриминација, повреда начела једнаких права и обавеза, позивање на одговорност, удруживање ради вршења дискриминације, говор мржње, узнемиравање, понижавајуће поступање, полно и родно узнемиравање, навођење на дискриминацију, сегрегација, тешки облици дискриминације, посебни случајеви дискриминације (у поступцима пред органима јавне власти, у области рада, у пружању јавних услуга и коришћењу објеката и

површина, забрана верске дискриминације, у области образовања и стручног оспособљавања, на основу пола, рода и родног идентитета, на основу сексуалне оријентације, деце, на основу старосне доби, националних мањина, због политичке или синдикалне припадности, особа са инвалидитетом, с обзиром на здравствено стање, у области становања); Повереник за заштиту равноправности; Поступци за заштиту од дискриминације у правном поретку Републике Србије: поступак пред Повереником, грађанскоправна и казненоправна (кривична и прекршајна) заштита од дискриминације.

Практична настава

Анализа праксе Повереника за заштиту равноправности, као и судске праксе; писање аката – притужби, тужби, и других аката који ма се иницирају одговарајући поступци за заштиту од дискриминације; посета канцеларији Повереника за заштиту равноправности и судовима ради упознавања са радом ових институција на пољу заштите од дискриминације.

Литература

Петрушић Н., Крстић И., Маринковић Т., *Коментар Закона о забрани дискриминације*, Правосудна академија, Београд, 2014.

Петрушић Н., Бекер К., *Практикум за заштиту од дискриминације*, Партнери за демократске промене Србија-Центар за алтернативно решавање спорова, Београд, 2012.

Стојановић З., *Кривично право: Посебни део*, Правни факултет у Новом Саду, Нови Сад, 2022 (одабрани делови).

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставе

Коришћење power point презентација; сажето и илустративно приказивање теме (тезе, табеле, графикони); интерактивна настава; активно учешће студената (питања, одговори, мишљења); проблемски приступ теми; анализа праксе Повереника за заштиту равноправности и судске праксе; консултације; семинарски радови; подстицање студената на размишљање, креативност, самосталност у раду и практична примена стечених знања.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-05	писмени испит	
практична настава	0-15	усмени испит	50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: СТРУЧНА ПРАКСА
Наставник/наставници: проф. др Невена Петрушић, проф. др Предраг Димитријевић, проф. др Сенад Ганић, проф. др Ванда Божић, доц. др Милан Костић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: /
Циљ предмета
Циљ стручне праксе јесте стицање практичних знања и вештина у области правосуђа, државне управе, локалне самоуправе и привреде, као и непосредно повезивање теоријских и практичних знања студената, како би њихово школовање резултирало не само високим теоријским

образовањем, већ и адекватним нивоом практичне оспособљености. Активним и непосредним укључивањем студената у рад у правосудју, органима управе и привреди остварује се адекватна припрема и изграђивање кадрова одговарајућег профила, као и њихово укупно оспособљавање за самостално, компетентно и одговорно обављање правних послова.

Исход предмета

По успешно окончаној стручној пракси студенти ће стечена знања и вештине моћи да примене у стварним животним ситуацијама. Поред тога, студенти ће бити упознати са обавезама и одговорностима правника на конкретним пословима, као и са начином функционисања институције у којој похађају праксу.

Садржај предмета

Стручна пракса се изводи индивидуално. Студент се упућује на стручну праксу према распореду који дефинише координатор стручне праксе. Координатор стручне праксе је лице запослено у наставничком звању, предлаже га Ректор а именује Наставно-научно веће ДУНП. Студенти се, зависно од распореда и броја, укључују у рад појединачно или у групама, на пословима, задацима и радним местима и у радно време институција у којима обављају праксу. Студент на пракси се упознаје са правним пословима на одређеном радном месту, посматра правнике који обављају послове, решава добијене задатке, поставља питања о свему што му није јасно и, на крају, учествује у изради правних аката или самостално израђује најједноставније правне акте. Сваки студент или група студената има свог ментора из институције у којој је на пракси. Студент за време праксе води дневник стручне праксе у који ажурно бележи све активности на дневном нивоу. Дневник мора да буде оверен од стране ментора и да садржи Извештај ментора. Ментор задужен за праћење и рад студента уводи студента у посао, проверава да ли се описане активности у дневнику стручне праксе поклапају са званичном евиденцијом организације, записује своје утиске о залагању студента на реализацији наведених активности у оквиру стручне праксе и даје оцену у погледу његовог интересовања и ангажовања у одређеној рубрици дневника праксе. Овером Дневника стручне праксе од стране ментора потврђује се да је студент успешно обавио стручну праксу. Стручну праксу оцењује предметни наставник (координатор стручне праксе), на основу дневника стручне праксе и потврде о обављеној стручној пракси и уписује податке у индекс студента.

Литература

/

Број часова активне настава	Теоријска настава: /	Практична настава: 90
------------------------------------	-----------------------------	------------------------------

Методе извођења наставе

Основни метод рада за време трајања стручне праксе је непосредно укључивање у обављање послова и задатака лица са којима се студенти укључују у рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Успешним окончањем стручне праксе, студент остварује 3 ЕСПБ бода. Оцена на предмету се даје описно: Обављена стручна пракса.

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	/	писмени испит	
практична настава	/	усмени испит	
колоквијум-и	/	.....	
семинар-и	/		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

Студијски програм : Основне академске студије

Назив предмета: ГРАЂАНСКО ПРОЦЕСНО ПРАВО
Наставник/наставници: проф. др Невена Петрушић / асистент Минела Ђерлек
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 9
Услов: /
<p>Циљ предмета</p> <p>Предмет има за циљ да студенти стекну знања о основним појмовима и категоријама грађанског процесног права, да разумеју смисао, циљ, улогу и значај грађанског судског поступка, његова основна начела, стандарде и постулате у контексту права на правично суђење, да се упознају са методима судске правне заштите грађанских субјективних права, са садржином и током парничног, ванпарничног и извршног поступка, да стекну знања и вештине неопходне за практичну примену процесних правила, за праћење измена у законодавству и за даљи лични професионални развој и перманентно учење.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Очекује се да ће савладавањем програма предмета студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> – умети да дефинише појам и предмет грађанског процесног права и наведе његове правне изворе; – бити у стању да објасни циљ, функцију, значај и структуру грађанског судског поступка; – моћи правилно да дефинише и објасни основне појмове и категорије грађанског процесног права, уз коришћење адекватне терминологије; – знати да изабере адекватан метод правне заштите у грађанскоправној ствари; – знати да одреди стварно и месно надлежан суд за решавање грађанскоправне ствари; – моћи да објасни улогу и процесна овлашћења суда, странака, њихових заступника и осталих учесника у парничном поступку; – бити у стању да изложи циљ, садржину и ток парничног поступка; – умети да састави поднесак и судску одлуку; – бити оспособљен да препозна услове и разлоге изјављивање редовних и венредних правних лекова у парничном поступку; – умети компетентно и аргументовано да дискутује о институтима и проблемима цивилне процедуре и да предлаже конструктивна решења;
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Грађанско процесно право; Грађански судски поступак; Парнично процесно право, Спор, парница и парнични поступак; Парнични процесни однос и правна природа парнице; Предмет парнице и предмет парничног поступка; Процесне претпоставке; Прилагођавање поступка садржини парнице; Општи парнични поступак и посебни парнични поступци; Субјекти парничног процесног права; Суд као субјект парничног поступка; Правосудни и други органи и њихова процесна улога; Парничне странке; Појам странке; Заснивање и престанак страначког својства; Постојање и одређеност странке; Страначка, парнична и постулатациона способност, Стварна и процесна легитимација; Супарничарство, Сукцесија у процесном односу; Умешачи; Обавештење трећег лица о парници и именовање претходника; Заступници странака; Заступање у парници; Врсте заступника; Пуномоћје; Основна начела парничног процесног права; Парнична делатност; Парничне радње; Страначке парничне радње; Судске парничне радње; Засведочавање парничних радњи; Достављање; Место и време парничних радњи; Рокови; Рочишта; Пропуштање парничних радњи и враћање у пређашње стање; Привремено обустављање парничне делатности; Парнични трошкови; Ток поступка. Тужба; Подизање, промене и повлачење тужбе; Одривање од тужбеног захтева; Одбрана од тужбе; Достављање тужбе туженом; Држање туженог у парници; Одговор на тужбу; Нови захтеви за пресуду у току парнице; Мирно решење спора у току парнице; Ток припремног поступка; Главна расправа; Управљање поступком; Доказивање и доказна средства; Пресуда и врсте пресуда; Решења; Дејства одлуке; Правноснажност; Правни лекови; Допуштеност и основаност; Редовни правни лекови; Ванредни правни лекови; Врсте посебних парничних поступака; Ванпарнично</p>

<p>процесно право и ванпарнични поступак – основни појмови и начела; Врсте ванпарничних поступака. Извршно процесно право и извршни поступак – основни појмови и начела. Средства извршења и обазбеђења.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Примена прописа парничног процесног права на хипотетичким примерима; анализа одлука домаћих судова; Писање поднесака и судских одлука; симулација суђења криз играње улога.</p>			
<p>Литература</p> <p>Петрушић Невена, Грађанско процесно право, Ниш, Правни факултет Универзитета у Нишу, 2024. године</p> <p>Станковић Гордана, Ванпарнично и извршно процесно право, Ниш, Правни факултет, 2007 (изабрани делови)</p>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 5	Практична настава: 2
<p>Методe извођења наставе</p> <p>Предавања, вежбе, тест, колоквијум, радионице за састављање писмена, решавање хипотетичких случајева; анализа судских пресуда; групне и индивидуалне консултације, симулација суђења.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	
активност у току предавања	0-10	писмени испит	
практична настава	0-10	усмени испт	<i>0-50</i>
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар/есеј/постер презентација	0-15		
<p>Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....</p>			

Студијски програм: Основне академске студије
Назив предмета: МЕЂУНАРОДНО ПРИВАТНО ПРАВО
Наставник/наставници: Проф.др Сенад Ганић / асистент Нина Косановић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 7
Услов: /
<p>Циљ предмета</p> <p>Обухвата стицање теоријских али и практичних знања о основним установама и принципима Међународног приватног права, правном природом ових норми као и решењима која су дата у прописима Републике Србије која обухватају велики број норми које су предвиђене међународним документима које је Република Србија ратификовала. Такође и стицање знања али и способности и академских вештина, развоја креативних способности и овладавања специфичним практичним вештинама из области Међународног приватног и процесног права. Програм укључује и упознавање са појединим особеним решењима у упоредном Међународном приватном праву, посебно са решењима која су дата у комунитарном праву, као и упознавање са англо-саксонским решењима и правном приступу у овој проблематици. То је важно и због могућности да се домаћи суд бави тумачењем и применом и прописа земаља које припадају овој утицајној правној традицији.</p>
Исход предмета

СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА АЛИ И СПОСОБНОСТИ ПРАКТИЧНЕ ПРИМЕНЕ ОСНОВИХ ИНСТИТУТА, ПРИНЦИПА И КОЛИЗИОНИХ НОРМИ МЕЂУНАРОДНОГ ПРИВАТНОГ И ПРОЦЕСНОГ ПРАВА. На овај начин, студенти ће се оспособити да схвате проблематику сложених грађанскоправних односа са елементима иностраности и да схвате принципе и правила на основу којих се овакви проблеми решавају. Знања која нуди међународно приватно право, помоћи ће боље сналажење у пракси, као и исправну примену материјалног права од стране правника практичара, који ће уважавати особености грађанскоправних односа са елементима иностраности.

Садржај предмета

Теоријска настава

Приватноправни односи са елементом иностраности и начини њиховог регулисања; Појам и назив Међународног приватног права, предмет међународног приватног права, појам међународног приватног права, назив међународног приватног права; Извори међународног приватног права, унутрашњи извори, мултилатералне конвенције као извори и као начин унификације међународног приватног права, Међународно приватно право Европске уније, Извори међународног приватног права Србије; Колизивне норме, структура колизивних норми: правна категорија и тачка везивања, врсте колизивних норми, Примена страног права, Проблем квалификације и решења проблема квалификације; Претходно питање; Узвраћање и упућивање на даље првао (*Renvoi*), *renvoi* у нашем међународном приватном праву; Јавни поредак, јавни поредак и установа јавног поретка у међународном приватном праву Србије; Норме непосредне примене; Изигравање закона (*Fraus legis*), изигравање закона у нашем међународном приватном праву; Временски фактор у међународном приватном праву, мобилни сукоб закона (*conflict mobile*) у међународном приватном праву, начин решавања *conflict mobile*; Нејединствени правни поредак у међународном приватном праву, решења у теорији, законодавству и пракси, *lex nationalis* пред нејединственим поретком, Норме ЗМПП-а пред нејединственим поретком; Реципроцитет и реторзија; Школе статута, италијанска, француска и холандско-фламманска школа; Одређивање меродавног права, правна и пословна способност, држављанство као тачка везивања; Међународно породично право, извори међународног породичног права у Србији, одређивање меродавног права за брачне односе, имовински односи у ванбрачној заједници, меродавно право за односе између родитеља и деце, Меродавно право у погледу обавезе издржавања, Меродавно право за усвојење са елементом иностраности; Меродавно право на наследноправне односе; Колизивне норме за стварноправне односе, стварна права на некретнинама, стварна права на покретним стварима, стварна права на хартијама од вредности; Одређивање меродавног права за уговоре; извори наших колизивних норми за уговоре, аутономија воље и њене границе, колизивне норме за уговоре у одсуству аутономије воље, одређивање меродавног права у погледу застарелости, Одређивање меродавног права у погледу форме уговора, питање цепања уговора, Одређивање меродавног права за поједине уговоре; неки наднационални извори међународног приватног права, Земље ЕУ и Римска конвенција (Римска и Бечка конвенција); Одређивање меродавног права за меницу и чек; Меродавно право за вануговорну одговорност; Права странаца да ступају у поједине приватноправне односе у Србији; Међународна надлежност, појам и значај међународне надлежности, правила о међународној надлежности судова, општа и посебна међународна надлежност, Законски и споразумно одређена надлежност, Решавање позитивног сукоба надлежности-међународна литиспенденција; Вођење грађанског поступка са елементом иностраности, устаљивање надлежности, страначка и парнична способност, положај странаца у грађанском поступку са елементом иностраности, међународна правна помоћ; Признање и извршење страних судских одлука; Питање имунитета; Међународне трговинске арбитраже.

Практична настава

Анализа домаће, иностране и међународне судске праксе, дискусије, вежбе, критичке анализе различитих доктринарних и стручних ставова..

Литература

Варади, Т., Кнежевић, Г., Бордаш, Б., Павић, В., *Међународноприватноправо*: четрнаестоиздање, Правни факултет Београд, Београд, 2012.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
Предавања, презентације, вежбе, дискусије, анализе судске праксе и правних текстова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-5	писмени испит	
практична настава	0-15	усмени испит	50
колоквијум-и	0-15	.....	
семинар-и	0-15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Економија и менаџмент
Назив предмета: ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ
Наставник/наставници: доц. др Адмир Хамзагић / доц. др Ахмедин Лекпек / Миленко Тановић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета
Оспособљавање студената за разумевање проблематике јавних финансија и њиховог утицаја на економска кретања, овладавање вештинама тумачења пореских прописа и пореских решења, оспособљавање студената за разумевање и тумачење буџета, његове структуре и извршења, овладавање вештинама обрачунавања пореских обавеза разних пореских облика и доприноса, оспособљавање студената за разумевање проблематике јавних расхода и главних буџетских издатака.
Исход предмета
Овладавање пореском и буџетском терминологијом, правилно тумачење пореских закона, прописа и уредби, као и одредби везаних за остале јавне приходе, анализа буџетских прихода и расхода.
Садржај предмета
<i>Теоријска настава</i> Основи науке о финансијама, основе јавних расхода, разна схватања о природи јавних расхода, функције јавних расхода, јавна добра, екстерни ефекти јавних расхода, програми јавних расхода, основе јавних прихода, порези, ефекти опорезивања, царине, таксе, доприноси, накнаде, јавни зајам, јавни дуг, буџет и ванбуџетске институције.
<i>Практична настава:</i> Анализа примене стечених теоријских знања у пракси, израда примера за обрачунавање разних пореза и доприноса, анализа буџета Републике и локалних колективитета, анализа ванбуџетских институција.
Литература
Розен, Х., & Гејер, Т. (2019). <i>Јавне финансије</i> , ЦИД Економског факултета, Београд. Радичић, М., & Раичевић Б. (2008). <i>Јавне финансије: теорија и пракса</i> , Дата статус, Београд. Анђелковић, М. (2009). <i>Јавне финансије и финансијско право</i> . Центар за публикације Правног факултета у Нишу, Ниш.

Број часова активне настава	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
Теоријска настава, практична настава, самостални рад студената, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	5	усмени испит	55
2 колоквијума	30	.....	
семинар-и	5		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: МЕЂУНАРОДНО ТРГОВИНСКО ПРАВО
Наставник/наставници: проф. др Драган Вујисић / асистент Ђерлек Минела
Статус предмета:обавезни
Број ЕСПБ:7
Услов:/
Циљ предмета
Циљ предмета је овладавање функционалним знањем студената из његовог садржаја који обухвата изучавање порекла, савременог развоја и значаја норми којима се уређују међународни трговински односи, у областима промета робе услуга и новца у међународном трговинском промету. Функција циља заснована је на правној и етиолошкој анализи норми МТП, као и на њиховој телеолошкојспознаји и усвајању. Изучавање ове дисциплине има за циљ да студентима омогући стицање знања о нормативно-правним оквирима сложених међународних трговинских односа, како јавно-правног, тако приватно-правног карактера. Тиме се омогућава студентима да на Студијском програму правастекну потребназнања из МТП која доприносе њиховој оспособљености за даљи научно-стручни и непосредни практични раду предметној области, уз стицање компетенција предвиђених Студијским програмом права, као целине, на основним академским студијама
Исход предмета
Конечан исход предмета подразумева успешну реализацију програма из МТП, тако да оспособи студенте да на законит начин тумаче и примењујууправнаправила МТПса аспеката њихове: законитости; економске целисходностипри избору и непосредној примени у пракси; хијерархије у примени домаћих, упоредно-националних, императивних, диспозитивнихи аутономних извора права меродавних за регулативу конкретних пословних подухвата. Поред наведеног, исход предмета изучавања је и стицање основа запоследипломско професионално усавршавање студената у предметној области, како у пракси, тако и у сфери научних истраживања.
Садржај предмета
Теоријска настава
Материја МТП је подељенау две, проблемски повезане целине: Општи и Посебни део. Предмет теоријске наставе Општег делачини скуп правних правила о: изворима права;начелима предмета изучавања; субјектима (физичка и правна лица - држава, међународне организације, трговачка друштва, транснационалне и offshoreкомпаније); међународним регионалним и универзалним трговинским интеграцијама и процесима глобализацијемеђународне трговине; праву Светске трговинске организације; улози и значају међународних финансијских институција (Међународни монетарни фонд, Група Светске

банке); међудржавном решавању трговинских спорова јавно-правног карактера и др. Посебни део МТП садржински обухвата правна правила у материји међународног трговинског уговорног права. Најпре се изучавају заједничка правила која су иманентна свим међународним трговачким пословима (правила о: међународној пословној операцији; предговорној одговорности; клаузулама егзонерације; закључивању уговора и друго), а потом и правна правила која се тичу појмовних и свих других карактеристика конкретних међународних трговинских уговора: (уговор о продаји у режиму Конвенције ОУН о међународној продаји робе, уговори о пружању услуга у међународном трговачком промету - посредовање, заступање, комисион, шпедиција, контрола робе, осигурање, инжињеринг, уговор о грађењу, франшизинг, туристичке услугеи др.).

Део о промету новца, новчаних вредности и о инструментима плаћања у међународном платном промету, представља саставни део ове проблемске целине и незаобилазну компоненту наставе.

За разлику од начина решавања међународних трговинских спорова јавно-правне природе, најприкладнији начин решавања међународних трговачких пословних спорова од стране недржавних институционалних и *ad hoc* арбитража, чини завршни део теоријске наставе из МТП.

Практична настава

Практична настава се заснива на синхронизованој и континуираној претходној припреми пређеног наставног градива које је било предмет теоријске наставе. Подразумева активно учешће студената и наставника потребно разумевање практичног дејства примене меродавних извора права на конкретне случајеве.

Практична настава из материје Општег дела обухвата анализу обележја и непосредног дејства извора и начела МТП, билатералних и мултилатералних трговинских споразума на међународном универзалном и регионалном плану, затим анализу суштине и дејства права Светске трговинске организације (СТО) на целокупне међународне економске и трговинске односе, укључујући положај Србије, као и механизам решавања међудржавних јавно-правних трговинских спорова у систему СТО.

Предмет практичне наставе из материје Посебног дела МТП, поред осталог, обухвата: креирање модела појединих међународних трговинских уговора; анализу доступне судске и арбитражне праксе из међународних трговинских односа; симулацију решавања међународних приватно-правних пословних спорова и др.

Литература:

Ђирић, А., *Међународно трговинско право*, Општи део, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2012;
Ђирић, А., *Међународно трговинско право*, Посебни део, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2018.

Број часова наставе	активне	Теоријска настава: 3	Практична настава: 1
----------------------------	----------------	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставе - Предавања коришћењем аудио-видео технологије; вежбе; дискусије; групне и индивидуалне активности студената; семинари; семинарски радови.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-5	Писмени испит	.....
практична настава	0-5	Усмени испит	55
колоквијум-и	35	.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....